ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5606 1/14 ՅՈՒԼԻՍ 1904 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 30 ՌԵԲԻՒԼ ԱԽԸՐ 1322 ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5606

درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փօսթայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսայի դահլիճը բարոյական յաղթանակ մը շահեցաւ հակառակորդ կուսակցութիւններուն վրայ, որոնք Շարթրէօներու կարծեցեալ կաշառատուութեան խնդիրը իրենց մատը փաթթելով՝ կը յուսային տապալել Պ. Քոմպը եւ անոր դահլիճը տապալել։ Բայց իրենց յոյսը որ հիմնաւոր չէր արդէն, ի դերեւ ելաւ, զի կաշառակերութեան այդ խնդիրը քննելու պաշտօն ունեցող խորհրդարանական յանձնաժողովը այն եզրակացութեան յանգեցաւ թէ անմեղ է նախարարապետ Պ. Քոմպի որդին Պ. Էտկար Քոմպ՝ որ գլխաւոր ամբաստանեալն էր։

Տարբեր արդիւնք չէր կրնար յանգիլ արդէն Քննիչ Յանձնաժողովը, թէպէտ բաղկացած էր մեծ մասամբ հականախարարական անդամներէ։

Ֆրանսայի մէջ չարախօսել եւ զրպարտել դիւրին է, բայց հաստատել դժուար։ Զի քննութիւնները ո՛րչափ ալ մանրամասն եւ խիստ կերպով կատարուին նոյն իսկ հակառակորդ քննիչներու ձեռքով, իրողութիւններ միայն կրնան երեւան բերել, իսկ սուտութիւն մը, անիրական բան մը չեն կրնար հաստատել։

Այս պատճառաւ՝ մարդ մը ո՛րչափ ալ ծանր ամբաստանութեան տակ ինայ իր թշնամիներուն կողմէ, հասարակաց դատաստանին առջեւ անպատիւ եւ անուանարկ չըլլար, մինչեւ որ չհաստատուի իր վրայ եղած ամբաստանութիւնը։ Ըստ որում թշնամին ամէն մուր կրնայ քսել, խնդիրը հաստատելն է, որուն մէջ երբ չյաջողի, ամբաստանութիւնը կամ զրպարտութիւնը հետք մը չի ձգեր, ընդհակառակը իր պատիւը աւելի կը բարձրանայ։

Լայնախոհ եւ խորհրդածող միտք չունեցող հասարակութիւններու մէջ, սակայն, գործն այսպէս չի վերջանար։ Մէկը ամբաստանուելուն պէս, ո՛րքան ալ հրէշային եւ անհաւանական ըլլայ զրպարտութիւնը, ներքին հաւատացողներ կ'ունենայ եւ կերպով մը կ'արատաւորուի անհատը, թէպէտ եւ քննութիւնը հակառակը հաստատէ, զի կը կարծուի թէ քննութիւնը արդար եւ կատարեալ չէ եղեր։ Ֆրանսայի մէջ այսպէս չըլլալուն համար՝ ո՛չ ոք զրպարտութենէ կը վախնայ, երբ ապահով է իր անմեղութեանը վրայ, գիտնալով թէ քննութիւնը կ'արդարացնէ զինքը։

Այսպէս եղաւ Պ. Քոմպի պարագան ալ, որով աւելի զօրացաւ իր դիրքը։ Մի՛նչ եթէ երբեք հաստատուէր կաշառակերութեան խնդիրը, նոյն իսկ փափաքը, Պ. Քոմպի դահլիճը պիտի իյնար անպատճառ. նոր Պանամա մը պիտի բացուէր, բազմաթիւ երեւելի անձնաւորութիւններ մէջը պիտի գլորէին եւ նախարարական փոփոխութիւններ պիտի ըլլային, որոնք առանց հետեւանքի չէին կրնար մնալ միջազգային տեսակէտով ալ։ Ուրեմն Շարթրէօներու այս խնդրին փակումը Ֆրանսայի ներքին եւ արտաքին հանդարտութեան ու խաղաղութեան համար նպաստաւոր եղաւ։

⁂ Անցեալ յօդուածով եւրոպական աէրութեանց մէջ առանձնած կարգ մը դաշնակցութիւններու կամ համաձայնութիւններու վրայ խօսելով՝ մատնանիշ կ'ընէինք անոնց հակասական եւ անըմբռնելի հանգամանքները։ Ահա նոր առիթ մըն ալ չարթեաս երեւան ելաւ, հաստատող անոնց արտաքին սահկեղծ կերպարանքին տակ ծածկուած ներքինը։ Որովհետեւ իտալացի հարիւրապետ լրտեսը բռնուեցաւ Մեսինայի մէջ, որ ի հաշիւ Ֆրանսայի կը դաւադրէր իր երկրին դէմ։ Ի՛նչ սէր ու զգացում, ի՛նչ համաձայնութիւն կամ մերձեցում է [illegible] ուրեմն սա իտալեւֆրանսական բարեկամութիւնը, որ արտաքուստ այնչափ համակրական ու եռանդալից երեւնալով հանդերձ՝ չարգիլեր իրարու գաղտնիքները որսալ, իրարու դէմ լրտեսութիւն ընել։ Մանաւանդ հարիւրապետին այս եղեռնական արարքին յայտնութիւնը բաւականէն աւելի պաղ ջուր կը լեցնէ իտալեւֆրանսական նոր եփած տաք ապուրին մէջ եւ ո՛չ սակաւ խնդութիւն կը պատճառէ անոնց, որ խեթիւ կը նայէին այդ երկու ազգերու բարեկամութեանը։

Բայց ամենայն հաւանականութեամբ, Իտալացիները շատ չեն ցաւիր ասոր վրայ, զի երբեք տարակոյս չկայ թէ իրենք ալ կը ջանան նոյն բանը Ֆրանսայի ընել, եւ թերեւս աւելի բարեբաղդ են որ իրենց հաշուին գործող լրտեսը կամ լրտեսները դեռ չեն բռնուած։

Մ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ԳԱՒԱՌԻ ԿԵԱՆՔԸ

Դպրոցական քննութիւնները մասամբ մը նոր սկսած եւ մասամբ մըն ալ վերջանալու վրայ են. անտարակոյս, այս առթիւ քանի մը շաբթէն անհատնում գովեստներ երեւան պիտի գան հայ մամուլին մէջ, ի նպաստ այս կամ այն դպրոցի կամ որբանոցի տարեկան քննութեանց. սակայն եթէ անկեղծութիւն ունենանք, պիտի խոստովանինք թէ բոլորովին անտեղի ներբողներ են ատոնք, որոնք երեւան կը հանեն մեր կեղծաւորիկ եւ հաճոյակատար թղթակիցներու բարքերը։ Ըսածներս հաստատելու համար փաստերը շատ են ու ակներեւ, որոնցմէ մէկը միայն պիտի յիշեմ՝ ընթերցողներուն գաղափար մը տալու նպատակով։

Անկէ քանի մը օր առաջ խնդրոյ մը համար վաճառականի մը խանութը գացի, որ ընթացաւարտն էր տեղւոյս յառաջադէմ համարուած դպրոցի մը։ Խնդիրը իր երկտող մը գրելովը պիտի վերջանար. բայց ո՛րքան ցաւեցայ երբ այս պարոնը ամչնալով խնդրեց ինէ, որպէս զի ես գրեմ այդ երկտողը՝ կարմրելով յարեց թէ ինք չէր գիտեր գրել։ Զարմանքով լսեցի այս անակնկալ պատասխանը. հարցուցի իրեն թէ ի՛նչ բանի կը ծառայէր ստացած փայլուն վկայականը, երբ երկտող մը գրելու անկարող էր. պարոնը, խորապէս զգածուած, խոստովանեցաւ թէ իրենց առած վկայականները ո՛չ մէկ արժէք չունէին եւ թէ այդ ամէն հանդէսները, մրցանակաբաշխութիւնները, վկայականները մի՛ միայն դպրոցներու պաշտօնէութեանց կողմէ ժողովրդեան աչքին փոշի փչելէ ուրիշ բանի համար չէին։ Այս կարգի խոստովանութիւններ յաճախ լսած ենք ու կը լսենք այս կամ այն դպրոցներու ընթացաւարտներէն։

Ահա ասոր համար է որ անկարելի կը համարիմ ո եւ է դպրոցի մը հասցէին գովասանքներ ընելու. թո՛ղ կարգ մը թղթակիցներ ջանան ուզածնուն չափ մինչեւ երկինքը հանել դպրոցներու երեւակայական յառաջդիմութիւնները։

⁂ Անցեալները կատարուեցաւ հայ-բողոքականաց ժողովարանի բացման հանդէսը. չնայելով տեղացած յորդառատ անձրեւներուն, ժողովարանը լեցուեցաւ երկսեռ հոծ բազմութեամբ մը. սովորական աղօթքներ ու քարոզներ արտասանուեցան, մէջընդմէջ հոգեւոր երգեր երգուելով. իբր բացառութիւն մը երգուեցաւ նաեւ «Ուրախ լեր»ը։ Ապա տեղւոյն ուսուցիչներէն Պ. Սահակ Դարբինեան գեղեցիկ կերպով ի վեր հանեց բողոքական միսիոնարներու հօս հաստատուելէն մինչեւ հիմա 32 տարուան մէջ ունեցած կրօնական ու կրթական գործունէութիւնը։

Մեր օտարամոլ համայնքը այս առթիւ ամէն կիրակի առատ թիւով կը լեցուի հայ-բողոքականաց ժողովարանը, ուր կը կարծեն ժողովարանին նորութեան հետ ուրիշ նոր հրաշալի նորութիւններ ալ մտացած տեսնել այդ գեղեցկաշէն յարկին տակ. սակայն շատ չանցած, ներկերու փայլը կորսուած ատեն, ժողովրդեան փափաքն ալ պիտի փոխի, ինչպէս տեսանք մէկ երկու տարի առաջ հայ-հռոմէականաց յարկելուն ատեն։ Այս պատճառով մեր Առաջնորդարանը իրարանցումի եւ գործունէութեան մէջ է, այս կարծեցեալ երեւակայական հակադաւանական հոսանքին առաջքը առնելու համար։ Եւ երբ թէ Առաջնորդարանը իր տէրհայրերով եւ վարժապետներով չպիտի կրնայ այս հոսանքին դիմացն առնելու ճարը գտնել, ելեր բոլոր թաղականութեանց տեղեկագրեր ուղարկեր են, անոնց կարծիքն ալ ուզելով, որպէս զի առավ մի անգամ ընդ միշտ պատշաճ մը գտնեն հանդէպ բողոքականութեան ծաւալման։ Եթէ անաչառ կերպով քննենք մեր Առաջնորդարանի այս ձեռնարկը, պարտաւոր պիտի գտնենք. Նախ՝ չարժեր այս առթիւ իրար անցնիլ ու ռոպէական տպաւորութեան տակ գործի ձեռնարկել, ո՛չ մէկ կողմէ գոհացուցիչ արդիւնք մը չպիտի ունենայ. եւ երկրորդ. այս տեսակ յախուռն գործունէութիւն մը պատճառ պիտի ըլլայ բողոքականութեան աւելի ծաւալման ու հաստատման, գժտութեան պատճառ տալով մէկտեղ։

Աւելի լաւ կ'ըլլար որ մեր Առաջնորդարանը լուրջ միջոց մը խորհէր կարող հոգեւորական եւ աշխարհական անձերէ քարոզիչ մասնախումբ մը ընտրել, ու ամէն կիրակի ցերեկներ փոխ առ փոխ քարոզել այս կամ այն եկեղեցին կամ վարժարանին մէջ, պայմանաւ որ խօսուելիքները ըլլան կրօնականին հետ մէկտեղ նաեւ տնտեսական, առողջապահական, երկրագործական կարեւոր նիւթեր։ Մեր Առաջնորդարանը այն ատեն պիտի կատարած ըլլայ իր կրօնական պարտքերը. սակայն ընելու համար միջոցները չպիտի պակսին, եթէ մեր Առաջնորդարանը քիչ մը եռանդ ունենայ։

Վան ԹՂԹԱԿԻՑ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ԳՈՐԾԵՐ

Երուսաղէմէն հասած նամակներէն կ'իմանանք որ՝ Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքը, Եղիա վարդապետին եւ իր համախոհներուն միջնորդութեան վրայ, ներում շնորհեր է Ռոտոսթոցի Վաղարշ սարկաւագին, որ, ինչպէս գիտեն ընթերցողները, երկու ամիս առաջ երկու վարդապետներու վրայ յարձակելով, [illegible] գտնուեր էր։

Ծեծուած վարդապետներէն մէկը Ղուկաս վարդապետն է, որ տակաւին վանքին հիւանդանոցը կը մնայ եւ զրկուած է այլոց թելադրութեամբն ու սադրելովը իր հոգեւոր ամէն պաշտօններէն, դատապարտուած կը մնայ, ցարդ։

Առնուած ստոյգ տեղեկութեանց նայելով, Վաղարշ սարկաւագին ներման գլխաւոր պատճառն է եղեր, սարկաւագներու թիւին նուազութիւնը։ Կ'ըսուի թէ անցեալները հրամանաւ սարկաւագներէն մէկը Հրեշտակապետ վանքը եւ թթենիի մը վրայ ելեր է թութ ուտելու, բայց յանկարծ բարձրէն վար գլորելով, վնասուեր եւ հիւանդանոց տարուեր է դարմանուելու, որով Վաղարշ սարկաւագին վերահաստատութեան պէտքը զգալի դարձեր է։ Արդ՝ կը սպասուի եղեր որ վարդապետներու մէջ ալ զգալի ըլլան նմանօրինակ դէպքեր, որպէս զի խեղճ Ղուկաս վարդապետն ալ ազատի իր կապանքէն, բաւական չհամարելով այն կապանքը զոր դրաւ իր վրայ վայրագ յարձակումը՝ թեւը ճմլելով։

Եթէ ստոյգ է այս պարագան, որուն վրայ կասկած չունինք, տարօրինակ կը թուի մեզ Եղիա վարդապետին վարուելու եղանակը՝ իբրեւ լուսարարապետութեան պաշտօնին ջերմիւ եւ սերտիւ փակչող եկեղեցականի մը, որ փոխանակ երկուստեք սիրտշահելու եւ կատարուած անտեղի ու անիրաւ կարգազրկութեան մը ախտաւոր երեսները գոնէ այս առթիւ անհետացնելու, պատճառ կ'ըլլայ կիրքերու վերստին զայրացմանը եւ այս յոռի ընթացքով՝ սպասել որ խաղաղութիւնը վերահաստատուի Ս. Յակոբայ Միաբանութեան մէջ։

ԻՐԱԶԵԿ

ԵՊԻԿՈՒՐԵԱՆ ՊԱՐՏԷԶ

ՃՇՄԱՐՏԱԶԱՆՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Չարիքը եթէ գոյութիւն չունենար, բարիքն ալ գոյութիւն չպիտի ունենար։ Ի՛նչ պիտի արժէին վտանգազերծ արիութիւնը եւ ցաւազուրկ գթութիւնը։

Միթէ կարելի՞ է առաքինութիւնն ըմբռնել առանց մոլութեան, սէրը՝ առանց ատելութեան, գեղեցկութիւնը՝ առանց տգեղութեան։ Չարիքին ու վշտակրութեան շնորհիւ երկիրը կրնայ բնակելի ըլլալ ու կեանքը՝ ապրելի։ Չուզուած մէն մի մոլութեան կը համապատասխանէ անոր հետ կռուող առաքինութիւն մը։ Օր մը, գիւղային տօնավաճառի մը մէջ, հաճութեամբ ականատես եղայ թատերական ներկայացումի մը. քանի մը խամաճիկներ կը հանդիսադրէին Սուրբ Անտոնի փորձը, տեսարան մը՝ որ փիլիսոփայական հայեցակէտով կը գերազանցէ Շէյքսփիրի ողբերգութիւնները ու Պ. տ'Էննըրիի տրամները։ Օ՛հ, թո՛ղ ատոր մէջ գնահատուի միանգամայն Դիւսի շնորհն ու սատանայի շնորհը։

Թատրոնը կը ներկայացնէ առնուլի մենութիւն մը, որուն առկայն ընդհուպ պիտի յաջորդէ հրեշտակներու եւ դեւերու բազմութիւն մը։ Դարձողութիւնը, ակնարկ պարզուելով, աչքերու վրայ կը գործէ ձախորդութեան այնպիսի սոսկալի արտաքրաութիւն մը, զոր առաջ կը բերէ դեւերու եւ հրեշտակներու համաչափ միջամտութիւնը, ինչպէս նաեւ ընթացքն ա՛ն դերակատարներուն՝ որոնք կ'առաջնորդուին անտեսանելի ձեռքի մը մէջ գտնուած թելերէ։ Սակայն, երբ, իր աղօթքն ընելէ յետոյ, Սուրբ Անտոն՝ դեռ ծնրադիր՝ վեր կը վերցնէ իր ճակատը, որ աղօթքէն ծանրկին պէս բռնած է՝ քարին վրայ երկար ատեն երկրպագած ըլլալուն համար, ու, ամբառնալով իր արտասուաթաթախ աչքերը, իր առջեւ կը տեսնէ Սատան, որ գրկաբաց անոր կը ժպտի. մարդ կը քաշուի, կը դողայ թէ մի՛ գուցէ ան ընկճուի, մարդ անձկագին կը հետեւի անոր անդուլ եւ ահռելի տառապանքին։

Ամենքս անխտիր անոր մէջ կը զգանք մենք զմեզ, ու երբ ան մինչեւ չընկճի, ամենքս անխտիր կը մասնակցինք անոր։ Սուրբ Անտոն մեծ սուրբ մըն է, մի միայն Սատանայի գեղեցկութենէն չհրապուրուելով դիմադրած ըլլալուն համար։ Արդ, պէտք է անշուշտ խոստովանիլ թէ իր թաթաներձ ասքը մարգարտալոյս ու երկայնատատան պատմուճանի մը տակ թագուցանող այս գեղադէմ կինը անոր մօտ ուղարկելով, սատանան ճգնաւորին սրբութեան անհրաժեշտ եղող գործ մը կատարեց։

Այսպէս, մառիօնէթներու Թատրոնին իմ մտքիս մէջ հաստատեց այն գաղափարը թէ մոլութիւնն ալ իր դերը ունի աշխարհիս բարոյական գեղեցկութեան մէջ։

Թարգ. Ա. Ն Թ. ԱՆԱՏՕԼ ՖՐԱՆՍ

ՈՒՐՖԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կարօտ հիւանդներ. — Որբանոցէ արձակումներ. — Տարուան շրջանաւարտներ։

ՈՒՐՖԱ, 19 յունիս

Գաւառներու կեանքին մէջ հիւանդութեան վիճակը ամէնէն առաւելագինն է տարակոյս չկայ, նոյնչափ ալ անհրաժեշտ առաքինական է այդպիսի դժբաղդութեան մը մատնուածին նպատակայարմար կերպով օգնել, որպէս զի անիկա օր մը առաջ կարենայ վերագտնել իր առողջութիւնը՝ որ յոյժ թանկագին է իրեն, ու նաեւ կարենալ դիմադրելու համար ընկճող դժբաղդութիւններուն։

Անցեալ տարի գերմանական Դարմանատան բժիշկը՝ բարեգութ Տօքթ. Բրիսմի ի վեր հանեց այս պարագան՝ թէ կարգ մը աղքատիկ հիւանդներ չէին կրնար օգտուիլ իր ձրի դարմաններէն, որովհետեւ քիչ շատ բուժարար սննդառութենէ դուրկ կը մնային։ Ասոր վրայ, անցեալ տարի տեղւոյս Առաջնորդարանն ու ամերիկեան Միսիոնարութիւնը համաձայնութեամբ սկսան օրէ օր հաց ու միսով կերակուր բաշխել հայ ու հայ-բողոքական կարօտ հիւանդներուն, ու ասիկա բաւական տեւեց։

Այս գարունէն վերջերէն սկսած՝ նորէն կարօտ հիւանդներուն կը բաշխուի անդադար կերակուր մը, որուն պէտքը դարձեալ յանձնարարուած էր Գերմանական Դարմանատան կողմէ՝ իբրեւ ամէնէն իրազեկը աղքատ դասակարգի առողջական վիճակին։

⁂

Տեղւոյս Գերմ. Որբանոցը՝ հոս գտնուող միւս որբանոցներու ամէնէն ընդարձակն է՝ իր երկսեռ պատսպարեալներով։ Նոյն հաստատութիւնը սակայն՝ շաբթուս մէջ բաւական մանչ ու աղջիկ որբեր արձակեց։

Պատճառը կրկին կը թուի. առաջինին մէջ բաւական մեծցած մանչ ու աղջիկ որբեր կան, զորս Որբանոցի Տնօրէնութիւնը չի կրնար շարունակ պատսպարել, եւ երկրորդ՝ նոյն Որբանոցի Վարչութեան դրամական միջոցները բաւական անձկացած կը թուին, բաղդատմամբ անցեալ առատաձեռնակ նպաստներուն։

⁂

Տեղւոյս ազգ. երկսեռ վարժարանաց քննութիւնները որոնք սկսած են քանի մը օրէ ի վեր, կը վերջանան յառաջիկայ շաբթուն, յորում պիտի կատարուին ամավերջի հանդէսները։ Այս տարի՝ մանչերու Նախակրթարանէն 3 ու աղջկանցէն 6 ուսանողներ շրջանաւարտ կ'ելլեն։ Մանչերու երեքն ալ Ազգ. Որբանոցի սաներէն են։

Գ. Կ. Ո.

ԼԵԶՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՄԱՆՄԱՆԱՑՈՒՄ

(Տես երէկի թիւէն եւ վերջ)

Նուիրել, տալ, մատուցանել, պարգեւել բայերը կ'առնեն տրական հոլով ընդունելութեան խնդիր, որովհետեւ բոլորն ալ ունին տալու նշանակութիւն։ Երթալ, մեկնիլ, գաղթել, ելլել, ծագիլ, գալ կը պահանջեն բացառական հոլով ընդունելութեան խնդիր՝ ցոյց տալու համար գործողութեան սկսելու տեղը, եւ անխնդիր տրական՝ ցոյց տալու համար գործողութեան ո՛ւր ուղղուիլը։

Օտար լեզու մը սորվելու սկսողները առ հասարակ խնդրառութեան սխալ շատ կ'ընեն, պատճառ՝ որովհետեւ անոնք օտար բայերը կը թարգմանեն հայերէնի եւ ի՛նչ խնդիր որ կը պահանջէ ան մայրենի լեզուին մէջ, նոյնը կուտան, առանց նկատի ունենալու թէ այդ բայը լեզուին մէջ համանմանութեամբ ո՛ր խնդիրը կը պահանջէ։

Ց.— Նմանելու համար հին կամ նոր կանոնի մը. — «Ժողովուրդը մտքին մէջ խորապէս դրոշմուած է սա գաղափարը թէ լեզուն կը հնազանդի հաստատուն օրէնքներու. ասկէ զատ՝ սորվելու ոչ մէկ բան աւելի տրամաբանական է, քան որ, առանց օրէնքի, լեզուն պիտի դադրէր հասկնալի ըլլալէ եւ պիտի վրիպէր իր առաջին եւ միակ նպատակէն»։ (Պրէալ)։

Ժողովուրդը պիտի գործածէ ո եւ է բառին գործիականը, զոր չգիտեր. անիկա համանմանութեամբ միւս երեւոյթներով հասկցուած է, թէ գործիականի ձեւերէն մբ, աւ, ով, իւ, ու, ամէնէն դիւրինն է ով ձեւը. արդ նոր բառին գործիականն ալ ըստ կանոնի պէտք ըլլայ ով. ահա այս պատճառաւ է որ ժողովուրդին համար միայն մէկ տեսակ գործիական գոյութիւն ունի, այն ալ ով է։ Օրհ. փայտով, ձիով, հորմով, ձիմով եւայլն։

Ժողովուրդը անգամ մը համոզուած է թէ վերացական գոյականները ութիւն վերջաւորութիւնն ունին, ան այլեւս առանց նկատի առնելու թէ պէտք բառը արդէն գոյական մըն է, իր կանոնը կը գործածէ պէտք-ութիւն, նախանձ նախանձ-ութիւն, սխալ սխալ-ութիւն։

Ասոր համար է որ ժողովուրդին քով իր համոզումէն տարբեր կանոնով հոլովուած մը կամ խոնարհուած մը անոր ծիծաղը կը շարժէ։

Լեզուին այսպէս հաստատուն կանոններու ձգտիլը պատճառ եղած է բացառութիւններու հետզհետէ նուազումին։

Ին սեռականը այսօր ընդհանրացած երեւոյթ մըն է. ժողովուրդին համար կանոնաւոր ու անկանոն հոլովում գոյութիւն չունի, ան սեռական պիտի գործածէ, եւ ին է իր սեռականի հոլովակերտ մասնիկը։

Բայց ժողովուրդը յաճախ կ'աշխատի գտնել այսպիսի կանոններ, որոնք դժուար են եւ այն ատեն կ'իյնայ սխալ լարած ծուղակին մէջ։

Օրինակ. ան չկրնալով լաւ որոշել ներգործական ու չէզոք բայերու սեռի տարբերութիւնը, թէ՛ չէզոք եւ թէ ներգործական բայերուն կուտայ տրական հոլով [illegible], գողին բռնեցին, տղուն ծեծեցին։

Հոս լեզուն հակադարձ շարժում մը ըրած է. Բայերն սկիզբէն ունեցած են միմիայն չէզոք սեռ, հետեւաբար սեռի խնդիրը այն ժամանակ գոյութիւն չունէր. յետոյ համանմանացման նոյն իսկ այս երեւոյթովը ստեղծուեցան անոնք։

«Գալով ինծի, պատասխանը տարակոյս չի վերցներ։ Ոչ միայն չէզոք բայերը աւելի հին են քան ներգործականները, այլ պէտք է ընդունիլ թէ կար ժամանակ մը, ուր միայն չէզոք բայերը գոյութիւն ունէին։ Կը հաւատամ սաստիկ, թէ բառերը ստեղծուեցան իբրեւ իրենց լեզուին իմաստ մը ունենալու համար եւ ոչ թէ ծառայելու համաձայնութեան, որ դեռ գոյութիւն իսկ չունէր»։ (Պրէալ)։

Միեւնոյն ժամանակ այսօր իսկ մեր գրականութեան մէջ կը տեսնենք չէզոք բայերու հայցական խնդիր դրուիլը, փոխանակ գործիականի. օրինակ. կեանք ապրիլ։

Բայերու անցեալ կատարեալները յաճախ կը գայթակղեցնեն ժողովուրդը. տալ, տուեցի. դնել, դրեցի. ընդհակառակը՝ խօսիլ, խօսայ. բացուիլ, բացուայ. աշխատիլ, աշխատայ։

Աշխարհաբարի կրաւորականներուն ու մասնիկով կազմուիլն ալ այս երեւոյթով կրնանք բացատրել։ Dr. Josef Karst. որուն այս մասին բառը հոս թարգմանելը երկար կ'ըլլայ, իր Historische grammatikին մէջ որոշ կերպով կը բացատրէ թէ ներկայի մէջ ու ածանցն ունեցող բայերու կրաւորականներն ըստ օրէնքի պիտի ըլլային ու-ի-մ. լեզուն որ կը դժուարանար միայն ի փոփոխութեամբ սեռերը տարբերելու, իր աչքին առջեւ ունէր այն կրաւորականը, եւ ասոր ի (ու) ձայնին մէջ կրաւորականի նշանակութիւնը գտնել կարծելով՝ սկսաւ կազմել. ասոր հետեւողութեամբ, բոլոր բայերու ալ կրաւորականները։

Նախ քան վերջացնելը՝ կ'արժէ հոս դնել թարգմանաբար՝ Պրէալի լեզուաբանական այս օրէնքի մասին յայտնած հետեւեալ գաղափարները։

«Համանմանացումը մեծ ազդակ մը նկատուած է, որ պատահաբար կը գործէ քերականութեան վրայ, ծծելու եւ խառնելու համար ձեւեր, ջնջելու համար ամենէն աւելի օրինաւոր եւ օգտակար զանազանութիւններ։ Ասիկա չէ՞ համանմանացման պաշտօնը, ընդհակառակը՝ ան կը ծառայէ բանականութեան, քիչ մը կարճ, քիչ մը յիշողութենէ զուրկ, բայց երբ ոչ նուազ ճշմարիտ եւ կարեւոր շարժիչ մը լեզուի։

«Խնդիր մը, որ յաճախ վէճի առիթ է տուած, գիտնալն է թէ համանմանացումը «մեր լեզուներու երիտասարդութեան ժամանակ ալ» ունէ՞ր այնքան կարողութիւն որքան ունի այժմ. «Կարելի՞ է, կ'ըսէ Կուրթիուս, համանմանացման կազմութիւնները առնել այնչափ հեռու ժամանակ մը։ Համանմանացման կազմութիւնը ինծի կը թուի եղած ըլլալ ամենայն հաւանականութեամբ նոր շրջաններու մէջ։ Բնականաբար պատահում մը չէ, որ մեր ուշադրութիւնը դարձուցած է այս իրողութիւններու վրայ՝ արդի լեզուներու, մասնաւորաբար ռոմանական լեզուներու միջոցաւ։

«Այս կէտին մէջ մենք չե՛նք կրնար համամիտ ըլլալ գիտունին յանդգնութեան։ Եթէ մենք համանմանացման օրէնքին ուշադրութիւն դարձնել սկսած ենք ռոմանական լեզուներու միջոցաւ, պատճառն այն է, որ ռոմանական լեզուները դիւրութեամբ կը ցուցնեն իրենց նախնի ձեւերը, առաւելութիւն մը, որ կը պակսի հին ժամանակներու մէջ։ Բայց այն պատճառները, որոնք այս փոփոխութիւնները առաջ բերած են, ըլլալով պատճառներ մտքին անմահ ու ընդհանուր բոլոր լեզուներու կողմէն, ո՛չ մէկ պատճառ կայ չհաւատալու թէ անոնք գործած են նաեւ անցեալի մէջ։

«Սա՛ ուղիղ է, (ինչպէս կ'ըսեն ոմանք), թէ համանմանացումը կոյր ուժ մըն է, որ առաջ կ'երթայ մինչեւ վերջը առանց կասելու։

«Դժուար է ասոր հաւատալ, երբ մէկ կողմ ձգելով տեսութիւնը իրողութիւններուն առջեւ գտնուինք։ Փորձառութիւնը կ'ապացուցանէ, ընդհակառակը, թէ համանմանացումը սահմաններ ունի, զորս ուսումնասիրել ալ նուազ այնքան հետաքրքրական է որքան բուն երեւոյթը, յստակութեան եւ ներդաշնակութեան պատճառները կը բաւեն զայն կասեցնելու։

«Վերջին հարցում մըն ալ. պէտք է գիտնալ, թէ համանմանացումը արժանի է այդ տեսակ համարումի, զոր ան կը վայելէ քանի մը լեզուաբաններու կողմէ։

«Շատ առաջ երթալով համանմանացման օրէնքը լեզուները պիտի ընէ միակերպ եւ տգեղ, միօրինակ ու աղքատ։ Լեզուաբանն ու գրագէտը պիտի ըլլան մի՛շտ ճշդապէս իր պաշտօնով պաշտպանելին կողմը, այսինքն այն ձեւերուն, որոնց համանմանացումը կը սպառնայ։ Բայց համանմանացման շնորհիւն է որ մանուկը առանց իրարու հետեւ սորվելու լեզուին բոլոր բառերը, առանց սորվելու զանոնք փորձելու մէկիկ մէկիկ, անոնց տէր կ'ըլլայ համեմատաբար քիչ ժամանակի մը մէջ։ Ասոր շնորհիւն է, որ մենք վստահ ենք թէ կը հասկնանք ու մեզ կը հասկնան, մինչեւ անգամ եթէ առիթին նոր բառ մը ստեղծել։ Ուրեմն պէտք է համանմանացումը նկարել իբրեւ սկզբնական յատկութիւն բոլոր լեզուներու, եթէ եղած ալ ըլլայ ան յստակութեան եւ ճոխութեան պատճառ մը կամ պատճառ անօգուտ միակերպութեան մը. ասիկա կը սորվեցնէ մեզ իւրաքանչիւր լեզուի անհատական պատմութիւնը»։ (Պրէալ)

ՄԷՆՏԻՒՆ

ՄՏԱԾՈՒՄՆԵՐՈՒ ՓՈՒՆՋԵՐ

Երբեք պէտք չէ որ մարդ յուսահատի իր անձէն, այլ միշտ պէտք է որ կասկածի անկէ։

ՄԱՐՄՈՆԹԷԼ.

Ամէն ոք իր բնաւորութեամբ ու երեւակայութեամբ կը կորզայ յաւէտ քան թէ իր դատողութեամբ։

ՍԷՆԹ-ՊԷՕՎ.

Երբ զինուոր մը կը սկսի հարցնել թէ ո՞ւր է իր պարտականութիւնը, շատ մօտ է այնուհետեւ լքել իր չահուն անտեսելու։

ՀԱՆՐԻ ՀՈՒՍԷՅ.

Դեռահաս աղջիկները աչքրանք կ'ընեն, ինչպէս ձայնաշարներ կը նուագեն, վարժուելու համար։

ԺՈՐԺ ՏԸ ԲԷՐԷՊՐԻՒՆ

Ցուցական մաքրութիւնը Ֆրանսացիին բարեմասնութիւններէն մէկն է, երբոր անոր թերութիւններէն մէկը չէ։

ԺՈՐԺ ՄՈՆԹՕՐԿԷՅ.

Տգեղութիւնները սոսկ թիւրիմացութիւններ են։

ԷՄԻԼ ՕԺԻԷ.

Կեանքի մէջ յաջողելու համար, նրբազգացութիւնը (tact) տաղանդէն աւելի անհրաժեշտ է։

ՍԸՐ ՃՈՆ ԼԸՊՊՈՔ.

Կողմնակալութիւնները կամքին զնդանն են. ա՛լ չի կրնար անկէ դուրս ելլել։

ՎԻՔԹՈՐ ՇԷՐՊԻՒԼԻԷ.

Հաւաքեց Ա. Ն. Թ.

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Պատերազմին վիճակը. — Զինուորական գործողութիւններ. — Անձրեւներ. — Զինուորական թղթակցի մը կարծիքը. — Ճապոններ։

Նիւ-Եորք-Հէրըլտի զինուորական թղթակիցը ստորեւ կը խօսի պատերազմի վիճակին վրայ. — «Թօքիօյէն ու Լիաօ-Եանկէն առնուած հաղորդական հեռագիրներէն շատ դժուար է կատարեալ գաղափար մը կազմել պատերազմի վիճակին վրայ։ Հիմա անհերքելի պարագայ մը կայ, այն է թէ այս օրերս յորդառատ անձրեւներ տեղացած են պատերազմի դաշտին վրայ եւ բոլոր ճամբաները անանցանելի դարձած են։ Այդ պատճառաւ շատ կը նեղուին Լիաօյի հովիտը գտնուող Ռուսները։ Ճապոնները քանի մը շաբաթէ ի վեր հաստատուած են Լիաօ գետին արեւելեան եզերքներուն բարձունքները, ուստի անձրեւներէն այնքան նեղուած չեն։ Այդ պատճառաւ, երբ անձրեւները դադրին, Ճապոնները պիտի կրնան իսկոյն վերսկսիլ իրենց յառաջխաղացութեան։ Արդէն Քուրօքի զօրավարին նպատակն ալ այդ է, թէեւ Ճապոններուն ռազմական ծրագրին նկատմամբ ստոյգ տեղեկութիւններ չկան։ Օեամա մարէշալին ու մանաւանդ Մանչուրիոյ բանակներուն ժամանելովը պիտի սաստկանայ ճապոնական բոլոր բանակներուն ընդհանուր հրամանատարութիւնը, որով վճռական ճակատամարտ մը մօտալուտ է։ Այս անգամ Ճապոնները պատեհական գործողութեանց համար ո՛րքան յապաղին, Քուրօփաթքինի զօրավարին զինուորական զօրութիւնը այնքան պիտի աւելնայ։ Միայն թէ Ճապոնները պարտաւոր են Փորթ-Արթուրի գրաւումը սպասել, Քուրօփաթքինի զօրավարին դէմ վճռական ճակատամարտ մը մղելու համար, վասն զի այն ատեն ալ հոն պիտի կրնան բերել իրենց բոլոր զինուորները դէպ ի հիւսիս ղրկել. սակայն Փորթ-Արթուրի պաշարումը նախապէս կարծուածէն խիստ շատ տեւեց։ Ռուսական նաւատորմին ալ վերջերս քիչ մը գործունէութիւն ցոյց տալը եւ նաւատորմիղին դուրս ելլելու փորձը, թէեւ Պալթիքեան նաւատորմը Մայրագոյն Արեւելք ժամանելուն շատ ժամանակ կայ, սակայն Փորթ-Արթուրի նաւատորմին շարժման մէջ դրուիլը բաւական մտահոգութիւն կը պատճառէ Ճապոններուն։ Ռուսական ընդհանուր Տելֆին [illegible] ընդունելով, եւ անդրանիկ [illegible] ընդունելով չորս [illegible] Վլատիվոսթոքի զօրքերը տեղւոյն տակ կորսնցնելով [illegible] պիտի կատարուին։ Բանակային այժմու դիրքերէն առնուած տեղեկութեանց նայելով՝ հիմա գտնուած կը դառնան դէպ ի Վլատիվոսթոք։ Նոյնքան փախչողներն ալ պատրաստ են բնաւ ասոնք։ Այդ թորփիլանաւերը եթէ Ճապոնի ծովին մէջ ճարտար եւ փորձառու նաւապետներ գործածէին, անշուշտ բաւական պիտի նեղեին ճապոնական նաւատորմը։ Այդ թորփիլանաւերը Ֆրանսայի մէջ փոխադրելով յաւելուածէն շատ աւելի դժուարութիւն պատճառած են։ Ո՛ր բանն հաւանական է որ Օեամա մարէշալը ժամ առաջ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելով գործողութիւնները փութացնէ։ Արդէն Քուրօքի զօրավարը Զինկ-Զինկ-Թիէնի ուղղութեամբ յառաջանալէ ետքը իր բոլոր զինուորները համախմբած է հիւսիսային կողմը՝ դէպ ի Մուքտէն քալելու ապահով ըլլալով. նաեւ յառաջապահները գրաւած է Լիաօ-Եանկի ճամբուն վրայ Մօ-Թիէն-Լինկի կիրճին առջեւ, բայց Ռուսները բաւական ամրացուցած են Լիաօ-Եանկի դիրքը, որով Քուրօքի զօրավարը մեծ յանդգնութեամբ մը պէտք ունի՝ այդ դիրքին վրայ յարձակելու համար։ Միւս կողմէ ճապոնական-երեք զօրաբաժիններ դէպ ի Մուքտէն յառաջանալով, այդ պարագային Քուրօփաթքինի զօրավարը դժուարին կացութեան մէջ պիտի մնայ։ Ռուս հրամանատարին զինուորներուն մեծ մասը Լիաօ-Եանկի հարաւային կողմը Հայ-Չէնկի մէջ կը գտնուին։ Քուրօփաթքինի զօրավարը Լիաօյի հովիտին բարեբեր հողերուն մէջ մնալու քաղաքական աւելի գաղտ է, որով այդ տեղերէն չուզեր հեռանալ, վասն զի ատենը աղէկ Ճապոններուն ձեռքը անցնին, նոյն յոյն ծովին հետ հաղորդակցութիւնն ալ զրկուին, ճապոնական ամբողջ բանակը բնաւ դժուարութիւն պիտի չզգայ ուտելիք գտնելու մասին։

—Մասկուայի Ռուսքիա Վիէտոմոսթի լրագրին զինուորական թղթակիցը կը յայտարարէ թէ երբ Օեամա մարէշալը պատերազմի դաշտը ժամանէ, իր սաւրմաղութիւնը տակ պիտի դնէ՝ ամէնէն քիչը տասնվեց զօրաբաժին, ասոնցմէ բաժնուած, Քուրօքի վերավարը՝ չորս զօրաբաժին, Օքու՝ վեց եւ Նօձու՝ վեց, որով Օեամա մարէշալը իր հրամանին տակ պիտի ունենայ երկու հարիւր յիսուն հազար զինուոր։ Զինուորական թղթակիցը այնպէս կը նկատէ թէ Հայ-Չէնկ առանց բուռն ընդդիմութեան մը պիտի չմեկնուի Ճապոններուն. այդ տեղը ռազմագիտական կարեւոր դիրք մըն է որ Լիաօ-Բէյի բարեբեր հովիտին դուռը կը նկատուի։ Հայ-Չէնկի ետին կը տարածուի, արեւմուտքէն եւ հիւսիսէն երկու հարիւր քիլոմեթրէն աւելի տարածութեամբ ընդարձակ դաշտ մը, որ Մանչուրիոյ ամէնէն բարեբեր տեղն է։ Ճապոնները պիտի կրնան հոն դիւրութեամբ կերակրել հարիւր յիսուն հազար զինուորներ։

ՅՈՒՔՈՒՇԻՄԱ ԶՕՐԱՎԱՐԸ

Կենսագրական Նօթեր. — Նշանաւոր իմացականութիւն մը. — Եւրոպա կատարած ուղեւորութիւններ. — Մարդ մը որ չի խօսիր եւ միշտ կ՚ուսումնասիրէ։

Յուքուշիմա զօրավարը յիսուն տարեկան է։ Փոքրահասակ ու նրբամարմին է ո՛րքան խելոք ու դէր է Օեամա մարէշալը։ Յուքուշիմա Եւրոպան եւ մանաւանդ Ռուսիան ամէնէն լաւ ճանչցող զօրավարներէն մէկն է։ Նշանաւոր իմացականութիւն մը եւ աշխատելու անսահման կարողութիւն ունի. միշտ ինքզինքին տէրն է եւ «բերնէ բնաւ չխօսող մարդ» նկատուած է, ինչպէս երբեմն Մոլթքէ զօրավարը։ Կը ճանչնայ Բերլինը, ուր ուղարկուած է եւ կատարելապէս տեղեակ է Գերմանիոյ զինուորական կազմակերպութեան։ Պէրլին ալ գտնուած է քանի մը տարի իբրեւ զինուորական ուսանող կցորդ՝ հարիւրապետի աստիճանով, անընդհատ ուսումնասիրելով, իր բոլոր առաւօտները ու լաւերը ծանօթագրելով եւ իր գրութիւնները կատարելագործելով գերման նշանաւոր պաշտօնեաներու մօտ որոնք անոր կ՚ուսուցանէին զինուորական բարձր ուսման նրբութիւնները։ Յուքուշիմա միշտ աչալուրջ եւ լռիկ կը հետեւէր դասախօսութիւններուն։ Իր փոքր հասակովը շատ դժուարութեամբ ձի մը կրնար գտնել, ասկէ զատ ձիերը վարժեցնելու մէջ Գերմանիոյ մէջ ամէնէն նուազ փայլուն պաշտօնեան էր. սակայն զօրահանդէսներէ, ռազմափորձերէ եւ թնդանօթաձիգներու եւ հեծելազօրքերու մարզանքներէն բնաւ ետ չէր մնար։ Կէս գիշերէն չորս ժամ ետքը, ի՛նչ օդ որ ալ ըլլար, այդ գործողութեանց կատարման վայրն էր, քննելով ամէն բան եւ նոյն իսկ հարկադրելով, ուր կրնայ բան մը սորվիլ կամ ոչ։ Բառ մը չէր արտասաներ եւ միշտ իր ուղէշ ըլլալը կը յայտնէր. յաճախ երբ մեծ ռազմափորձերուն գործողութեանց հետեւէր, քարտէսին վրայ դրած ձեռքը ջղային թեթեւ դող մը կ՚ունենար։ Այդ դողը ցոյց կուտայ թէ տեղեակ է պատերազմի իրողութեան. կամ սխալ մը նշմարած է զոր ինք պիտի չգործէր, եւ կամ լաւ շարժում մը որ մեծ ուրախութիւն կը պատճառէ իրեն։ Պէրլինի մէջ, սակայն, ամեն ուղեղ ունեցող մարդ մը կը նկատէին զայն, մինչդեռ այդ ցնորամիտ համարուածը հմուտ էր եւրոպական բոլոր լեզուներուն։ Իրաւ է որ գերմաներէն եւ ռուսերէն քանի մը բառ միայն գիտնալ կը կեղծէր։ Օր մը գերման զօրավար մը հարցուց թէ Ճապոնի մէջ զօրահանդէսները ի՛նչ եղանակով կը կատարուի։ Յուքուշիմա, անորոշ պատասխաններ տալէ ետքը, յաջողեցաւ Ռուսերու վրայ խօսիլ եւ սպառել զօրավարին համբերութիւնը, կատարեալ քաղաքավարութեամբ մը, սակայն։ Ա՛յս է այն տարօրինակ, խորհրդաւոր, գծոյ, գաղտնապահ, լռիկ եւ շատ զօրաւոր անձնաւորութիւնը զոր իր ձախ թեւը ըրած է Օեամա մարէշալը, աջ թեւը յանձնած ըլլալով Քոտամա զօրավարին։

ՃԱՊՈՆ

Հաշտութեան պայմաններ. — «Վարեակ» մարտանաւը. — Նորանոր խուզարկութիւններ։

Ուաշինկթընի ճապոնական դեսպան Պ. Թաքահիրա Թօքիօյի Ճապոնի կողմէ հաշտութեան համար առաջարկուելիք պայմաններուն նկատմամբ սա յայտարարութիւնը ըրեր է Նիւ-Եորք Հէրըլտի թղթակցին. — «Առաջին պայմանը այն պիտի ըլլայ որ Ռուսիա բոլորովին, վերջնականապէս եւ կատարելապէս հրաժարի Մանչուրիոյ մէջ որ եւ է գրաւումէ եւ գերիշխանութենէ։ Առաջին պատ՝ Ռուսիա Ճապոնի համար պէտք է ճանչնայ քաղաքական եւ առեւտրական այն բոլոր առաւելութիւնները զորս Ճապոն պահանջած է պատերազմէն առաջ կատարուած բանակցութեանց միջոցին։»

— Ի լրէս ծանուցինք, Ճապոնները բաւական ստորջրեաներ կը հանեն Չէմուլփոյի առջեւ ընկղմած ռուսական Վարեակ յածանաւէն։ Վիեննական թերթ մը կ՚իմանայ թէ մինչեւ երեսուն մէկ թնդանօթ հաներ են որոնք կրնան գործածուիլ. Նաեւ մեծաքանակ ռազմամթերք, սակայն զարմանալի կը նկատուի որ անոնք այնքան ատեն ջուրին տակ մնացած ըլլալով ապականած չեն։ Կ՚ըսուի նաեւ թէ Վարեակի բոլոր գրութիւնները գտեր են, որոնց մէջ կը գտնուի Փորթ-Արթուրի նաւահանգիստին եւ քաղաքին մանրամասն ծրագիրները. Նաեւ պատերազմը սկսած ատեն հոն գտնուած թնդանօթներու եւ ականներու մասին տեղեկութիւններ։

ԹՈՒՆԿՈՒԶՆԵՐԸ

Թունկուզներուն գործունէութիւնը. — Ռուսերուն եւ Ճապոններուն հետ. — Լրտեսներ։

Մանչուրիայէն առնուած լուրերու նայելով, Թունկուզներուն խումբերը օր օրի աւելի յանդգնութեամբ կը գործեն, որով ռուսական յառաջապահները միշտ արթուն կը հսկեն։ Թունկուզները կը յարձակին փոքր զօրախումբերու շուրջը եւ պահակները կը սպաննեն՝ անոնց հրացանները եւ ռազմամթերքները առնելու համար։ Թունկուզները, սակայն, Ճապոններուն չեն դպչիր եւ կ՚երեւայ թէ կատարեալ համաձայնութիւն մը կայ անոնց միջեւ։ Թունկուզները այսօր Վլատիվոսթոքի մէջ են, վաղը Խարպինի մէջ կը տեսնուին. ամէն կողմ են։ Սահմանագլուխի ռուս պահակները որոնք 30,000 հոգի են, շատ փոքր բաժին են, երկաթուղին պէտք եղածին պէս պաշտպանելու համար։ Միւս զինուորներն ալ չեն կրնար այդ բանին գործածուիլ։ Երկար ատենէ ի վեր Խարպինի մէջ ամէն ոք գիտէ թէ Չինացիները կատարելապէս տեղեակ են ռուսական զինուորներու բոլոր շարժումներուն, թիւին եւ գործողութեանց ամէնէն երկրորդական կէտերուն։ Մանչուրիոյ մեծ քաղաքներուն մէջ զէնքեր պահուած են, պէտք եղած ատենը գործածուելու համար։

— Ռուսերուն համար ուրիշ վտանգ մըն ալ կայ։ Ամբողջ Մայրագոյն Արեւելքի մէջ լրտեսները կը վխտան. Ճապոնցի դրացումներու պատուհասին տակ լրտեսները իրարու կը հանդիպին։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

(Աժանս տը Քոնսթանթինօբլ)

ԼՈՆՏՈՆ, 13 յուլիս.—Տէյլի Թէլէկրաֆ կ՚իմանայ Թօքիօյէն թէ ծովակալ Թոկոյի մէկ տեղեկագրին նայելով, ռուսական Նովիք յածանաւը յարձակում մը կրեր է ամսոյս 9ին ճապոնական մարտանաւերու խումբի մը կողմէ Փորթ-Արթուրի առջեւ, ուրիշ ռուս յածանաւերու հետ, եւ կռուելու անկարող վիճակի մը մատնուեր է։

ԹՈՔԻՕ.—Ուրիշ կ՚իմանայ թէ Թաբաշան-Չանի բանակը, երկու խումբի բաժնուած, հիւսիսային արեւելեան ուղղութեամբ կը յառաջանայ։ Ամսոյս 9ին եւ 10ին բաղխումներ կռիւներ ունեցեր է Թէլբնամիին հետ, եւ ամսոյս 10ին Սինշուանչոնի արեւմտեան կողմը գտնուող բարձունքներէն հալածուեր է եւ աւելի ետքը՝ Զիսլթէլիքուէի մօտ գտնուող իր դօյուսր դիրքէն։

ԲԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ.—(Պաշտօնական) Լը բուգուէի հեռագրական ռուս գործակալութեան երեք ցուցկատան հեռագրի։—Ծովակալ Ալեքսիէվի՝ ճապոնական աղբիւրներէ հասած տեղեկութեանց նայելով, ամսոյս 10-11ին գիշերը ճապոնները Փորթ-Արթուրի դիրքերուն վրայ յարձակեր, բայց ետ մղուեր են 30,000 հոգիի մօտ կորուստով մը։

ԼՈՆՏՈՆ, 13 յուլիս.—Ճապոնները, կիրակի օրը, Թա-Բաշ-Չանի մէջ յարձակեցան Ռուսերուն վրայ եւ երկուշաբթի գրաւեցին Սէկիլթաէի շրջակայ բարձունքները։

ԹՈՔԻՕ.—Ճապոնները, երէկ, գրաւեցին Սէնիքսուի մօտ գտնուած ռուսական դիրքերը։

ՆԻՈՒ-ՉՈՒԱՆԿ.—Ճապոնական երկրորդ բանակը մինչեւ Սաւ-Բրեժէն յառաջացաւ։ Ռուսերը պատասխաներ հասուցին՝ երկաթուղին առնող ճամբաներուն վրայ խրամատներ բանալով եւ թեւէ վանդակներ հաստատելով։

—Ռուսերը չորս զօրաբանակ համախմբած են Խարպինի մօտ։

ՓՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ.—Թողօ ծովակալին հրամանատարութեանը տակ գտնուած նաւատորմը աւելի զօրացաւ։

—Շաբաթ օրուան նաւային ճակատամարտին ատեն ռուսական Նովիք յածանաւը բաւական վնասուեցաւ։

—Փորթ-Արթուրի ռմբակոծութիւնը սկսաւ ծովէն եւ ցամաքէն։

—Սթօսէլ զօրավարին հրամանատարութեանը տակ գտնուող Ռուսերը իրենց դիրքերէն վանեցին Ճապոնները։

ԲԱՐԻԶ.—Ճապոնական բանակը քսան քիլոմեթրի չափ մօտեցած է Լիաօ-Եանկի։

ԼՈՆՏՈՆ.—Չէ-Ֆուէն կը հեռագրեն թէ Քուրօքի զօրավարին բանակը յառաջխաղացութեանը միջոցին բաւական ճակատամարտ մը ունեցեր է Ռէննէնքամբֆ զօրավարին ռուս զինուորներուն հետ եւ Ռուսերը ետ քշուեր են։

—Ուրիշ կը ծանուցանէ թէ Փորթ-Արթուրի առջեւ գտնուող ճապոնական բանակը շատ մը ընդհարումներ ունեցեր է ռուս զինուորներուն հետ։

ԲԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ.—Բիւթէրլինկի զօրավարին հրամանատարութեանը տակ գտնուած բանակը Խարպին ժամաներ է։ Զօրավարը, Քուրօփաթքինի զօրավարէն ստացած մէկ հրամանին վրայ, իր երկու զօրագունդներով ճամբայ ելեր է, սակայն ուր ըլլալը յայտնի չէ։

ԲԱՐԻԶ.—Մուքտէնէն առնուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ռուսերը ետ մղած են Փորթ-Արթուրի վրայ կատարուած ցամաքային յարձակումները եւ թէ Ճապոններուն կորուստը խիստ շատ է։

ԲԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ.—Ճապոններուն կողմէ ցամաքէն Փորթ-Արթուրի վրայ կատարուած յարձակումները Ռուսերուն ալ կորուստներ կը պատճառեն։

ԼՈՆՏՈՆ.—Զրոյց կայ թէ ճապոնական նաւատորմին կողմէ Փորթ-Արթուրի առջեւ ռուսական Նովիք յածանաւերին վրայ տեղի ունեցած յարձակման պահուն ռուսական չորս յածանաւերներ բաւական վնասուեր են։

ՀՌՈՄ.—Փորթ-Արթուրի ռուս կոմն նաւատորմին նաւահանգիստէն դուրս ելած ատեն ռմբակոծեր է արեւելեան եզերքին ճապոնական դիրքերը, սակայն ճապոնական թորփիլանաւերը պատասխանելով, ռուսական նաւատորմին նորէն նաւահանգիստ դարձեր է։

ԲԱՐԻԶ, 13 յուլիս.—Ճապոնական թորփիլանաւեր չորեքշաբթի օրը յարձակեցան ռուսական Բալլասա, Նովիք, Տիանա եւ Պայեն յածանաւերուն, ինչպէս նաեւ երկու թնդանօթակիրներու եւ 45 թորփիլանաւերու եւ թորփիլահալածներու դէմ, որոնք Փորթ-Արթուրէն դուրս ելած էին։ Ասկէ նաւամարտ մը ծագեցաւ, որուն մանրամասնութիւնները յայտնի չեն։ Ռուսական մարտանաւերը անվնաս նաւահանգիստ դարձան։

ՊԷՐԼԻՆ. Բնդկրայլի կը հաստատէ ցանեն թէ Զար յառաջիկայ օգոստոս 2ին պիտի այցելէ Պալթիքի նաւատորմին, երբ դէպի Մայրագոյն Արեւելք ճամբայ ելլելու պատրաստուի։

—Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն թէ ռուսական կառավարութիւնը քանի մը թորփիլանաւեր յանձնարարեր է ամերիկացի ճարտարագէտ Հոլէնտի։

ԲԱՐԻԶ.—Հինգշաբթի օրը, Թա-Բաշ-Չանի կռիւին մէջ Ճապոնները 4 թնդանօթ գրաւեր եւ 80 գերի բռներ են։

ՊԱՐԸ ՃԱՊՈՆԻ ՄԷՋ

Պարին հանգամանքը. — Կէյշաներ. — Պարը հանրային գեյշաւայրերու մէջ։

Ընտանեկան կեանքի մէջ պատուոյ տեղ գրաւող եւ ժողովրդական հանդէսներու մէջ կարեւոր տեղ ունեցող բան մըն է պարը Ճապոնի մէջ։ Ընդհանրապէս թէյատուններու մէջ կարելի է հանդիսատես ըլլալ, թէյատուներն ալ կը հրաւիրուին պարողները։ Ներդաշնակ եւ հեշտ գեղանք մըն է, որ Ճապոնի մէջ բնատեղութեան գոյն մը կուտայ պարապոյ ժամերուն։ Պարերը անշէջ կանոնաւոր յանկարծին պարզութեամբ մը. Հանդիսականները փափուկներու վրայ կծկած, կը դիտեն. Քանի մը կէյշաներ (պարուհի) նաւագորգի մը վրայ կը նախերգեն, սարոյս երգ մը մրմնջելով։ Երփներանգ կիմոնոներ հագած, մշտագին, Ճապոնի ազգային պարը կը խաղան. որքան ալ թեթեւ եւ անըմբռնելի ըլլայ այս պարը, իր մէջ կը բովանդակէ ամենաւանդ մը գրաւիչ, անուշ այլազանութիւնը։ Միջնարարներու ատեն, հանդիսատես եւ պարուհի, թէյ ու սաքէ կը խմեն։ Իւրաքանչիւր կէյշա արդուզարդի փոքր կողմեր մը ունի, որուն խորշին, դղդորներու միջոցին, իր մազերը կը յարդարէ եւ երեսը մամ փոշի կը քսէ։ Պարուհիները խմբովին կամ առանձին կը պարեն, մերթ հարանեակ եւ մերթ թիթեռնիկ ըլլալով, իրենց մետաքսէ թեւերը ամփոփելով կամ պարզելով համաձայն։ Իրենց ապրած ու խուսափուկ ստուերը հովանոցներու վրայ կը նշմարուի թղթէ աղաւնակներու միջնորդ։

ՀԱՐՄՆՑՈՒ ԱՂՋԻԿՆԵՐՈՒՆ

Թզուկ մը որ ամուսնանալ կ՚ուզէ. — Նպաստաւոր պայմաններ։

Բաֆիլոյի (Մ. Նահանգներ) մէջ, Մաժեր Զորլս Կոնցանսեւ մէկը իրեն հետ ամուսնանալու պատիւը ընող կնոջ կ՚ընծայէ հանգստաւէտ եւ հաճոյալից պայմաններով օժտուած բնակարան մը, ինչպէս նաեւ շատ դրամ եւ անձնական բարեձեւութիւն։ Բայց Եանքին միեւնոյն ատեն կը յայտարարէ որ թէեւ մեծ սրտի տէր, սակայն աշխարհիս ամենէն փոքրահասակ մարդն է։ Ա. դարեւ երեսուն մատ բարձրութիւն ունի եւ երեսուն լիպրա կը կշռէ։ Սակայն պէտք չէ կարծել թէ իր թզուկ հասակին պատճառաւ վիշտ կը զգայ, ընդհակառակը կը պարծենայ թզուկ ըլլալուն համար, քանի որ առանց ընտանիքին մերժումին, թատրոններու եւ հանրային հանդէսներու մէջ պիտի ցուցադրուէր հիմա, անգին դրամ շահելով։ Այն նորատի աղջիկները որոնք կը փափագին այդ թզուկին հետ ամուսնանալ, պարտին իրենց լուսանկարը եւ հասցէն ուղղել։

ՎԱԼՍԻՆ ԾԱԳՈՒՄԸ

Վալսը ո՛ւրկէ ծագում առած է սկզբան. — Վալսը Ֆրանսայի ու Գերմանիոյ մէջ. — Երգահաններու յօրինած վալսեր։

Վալսը Գերմանիայէն ծագում առած է թէ պուրգապէս հոն աւելի երկիրներ տարածուած է, հոն ներմուծուելէ եւ ընդունելութիւն գտնելէն յետոյ, սակայն ինչ որ հաւանական կ՚երեւայ, այն է թէ, վալսը Բրաբանի մէջ ծանօթ էր տասներկուերորդ դարէն սկսեալ, Վոլթա անունով։ Այդ անունը ծագում առած է ինք իր վրայ դառնալէն, ինչպէս կ՚ըլլայ վալսի մէջ։ Երգի եւ խմբերգի ընկերակցութեամբ կը պարէին։ Երաժշտական չափը ձեռքերով կ՚ընէին։ Բրաբանէն Բարիզ անցաւ Վոլթան եւ շատ մեծ ընդունելութիւն գտաւ Վալուաներու արքունիքին մէջ։ Յետոյ, տասնեօթներորդ դարուն, Վոլթան Հոլանտա անցաւ, Վոլտը անունը առնելով։ Տասնութերորդ դարուն վերջերը, նորէն Հոլանտայի սահմաններուն վրայ տարածուեցաւ եւ իր ծագման երկիրը եղող Ֆրանսա դարձաւ, վերջնապէս հոն մնալով եւ ժողովրդական դառնալով։ Պարի բոլոր եղանակներուն մէջ, վալսը վայելչութեան եւ հեշտօրօր պար մը ըլլալուն համար, մեծ երաժշտութեան կը մտնէ, վարպետ երգահաններ անգամ վալսեր յօրինած են։ Պէթհովէն դաշնակի համար յօրինած է վեց վալս, որոնք հրաշակերտներ են իրենց քիչ մը տարօրինակ չափաբերութեան մէջ։ Վէպեր, Էնվիթասիոն ա լա Վալս անունով հրաշակերտ մը յօրինած է։ Շօբէն ալ հիանալի վալսերու շարք մը յօրինած է։ Թատրոնին մէջ ալ վալսը երբ բեմական հանդիսութիւն կը գործածուի, թէ՛ արտամթիր գործողութեանց եւ թէ պարերգներու, նոյն իսկ օբերաներու մէջ։ Մոցարթ քանիցս վալսը գործածած է իր յօրինած երաժշտական գործերուն մէջ։ Շթրաուս սակայն անգամ չինած է ամէնէն սխրալուր վալսերը, մասերու բաժնուած եւ իրարու մէջ ագուցուած։

ԿԱՏՈՒՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ ՏՈՒՐՔ

Կենդանիներու պաշտպան ընկերութեան գումարումը. — Վիճաբանութիւն. — Պատուիրակութիւն։

Կենդանիներու պաշտպան անգլիական ընկերութիւնը, Ուէսթմինսթրի թեմին հովանաւորութեան ներքեւ կազմուած, իր վերջին ընդհանուր ժողովին մէջ, վիճաբանած է կատուներու վրայ տուրք դնելու խնդրով։ Տեղեկագիրը առաջարկեր է 12.50 ֆր. տուրք դնել իւրաքանչիւր կատուի վրայ։ Աւելորդ է ըսել թէ գումարումին ներկայ գտնուող տիկինները բողոքեցին այս առաջարկին դէմ. Վիճաբանութիւնը ո՛չ աւելի տաքացաւ, երբ բանախօսին մէկը կարծիք յայտնեց թէ կատուները վնասակար կենդանիներ են, որոնք դիւրաւ կը թափառին, բնակիչներուն հանգիստը վրդովելով։ Վերջապէս կուսակցութիւններու նկատումները յաղթանակ տարին։ Մեծ-Բրիտանիոյ մէջ կան 6,000,000 կատու, որոնց 2,000,000ը անտէր են։ Իւրաքանչիւր կատուի վրայ 12.50 ֆր. տուրք դնելով տարին 50,000,000 ֆրանքի հասոյթ մը պիտի ունենայ պետութիւնը։ Մեծամասնութիւնը համոզուելով այս պերճախօս թուանշաններէն, որոշեց պատուիրակութիւն մը ղրկել ելմտական նախարարին, տուրք մը հաստատելու համար կատուներուն վրայ։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Սալոնիկի նահանգին Սէնիրէյի Վարտար գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Էլասոնայի նախորդ գայմագամ Նէզիր Բէյզի էֆ.։

—Միւթեսարրըֆի աստիճան տրուեցաւ Միթիլնի գաւառակին գայմագամ Օսման պէյի։

—Երրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ տէրութեան հպատակներէն արեւելագէտ Պ. Բօլ Բլինդէյկէրի։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ [illegible] Պ. Պարք Ժոզֆի։

—Լիազօրի արծաթ նշանդրամ Բ. Դրան խորհրդարանի պաշտօնեաներէն պէտ Հաճի Հիւսէյին էֆ.ի։

ՀԻՃԱԶԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.—Ինչպէս յայտնի է, 50 ղրուշ եւ անկէ աւելի եղած ամսաթոշակի «էնիյա»ները կը գրուին տպագրուած մասնաւոր թուղթերու վրայ, որոնք Հիճազի երկաթուղիին ի նպաստ կը վաճառուին։ Արդ, կայս. Իրատէ մը հրամայուած է որ կառավարական պաշտօնարաններու եւ վայրերու 50 ղրուշ եւ անկէ աւելի ծախքերու փոխարէն առնուելիք բոլոր «էնիյա»ներն ալ տպագրուին եւ նոյն երկաթուղիին ի նպաստ վաճառուին։ Նաեւ առանցմէ պէտք եղածին չափ գտնուին կառավարական արկղերու մէջ։ Այդ թուղթերը տպագրուած են եւ արդէն կը վաճառուին Կ. Պոլսոյ մէջ Հիճազի երկաթուղիին ելմտական վարչութեան արկղին կողմէ։

ՌՈՒՄԷԼԻՈՅ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.—Կայս. Իրատէ մը որ հաղորդուեցաւ Ռումէլիի նահանգաց ընդհանուր քննիչին, հրամայեց որ ղրկուող ու վերադարձող պաշտօնական փոխատուականներէն Սէլանիկի նահանգին վերադարձողներուն հարիւր հազար ղրուշ բաշխուի նահանգին հասոյթներէն։

— Բ. Դուռը, Ռումէլիի նահանգաց ընդհանուր քննիչին մէկ տեղեկագրին վրայ, որոշեց որ նոյն նահանգաց ելմտական պաշտօնէութիւնը, հաւաքիչները եւ այլն երբ բարուոք ծառայութիւններ մատուցանեն, իբրեւ վարձատրութիւն պաշտօնի բարձրացում ունենան։

— Դուալայի նահանգը վերադարձող պաշտօնեաներու փոխատուականներուն, իբրեւ փոխադրական ծախք տրուելու պայմանով, դրամ փոխ կը տրուի՝ երկրագործական առնասներ հայթայթելու համար։

ԵՒԳԱՖԻ ՆԱԽԱՐԱՐ Ղալիպ փաշա տակաւին առողջացած չըլլալով, Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ Կայս. Պալատէն երկրորդ քարտուղար Իզզէթ փաշան ղրկել անոր ամառանոցը՝ Էրէնքէօյ, եւ առողջութիւնը հարցնել տալ։

ՅՈՒԼԻՍ 14ի ՏՕՆԸ.—Այսօր, Ֆրանսացիներուն ազգային տօնին առթիւ օսմ. պաշտօնատունը եւ դեսպանատանց բոլոր պաշտօնականները դրօշներով զարդարուած են. Նաեւ ֆրանսական հաստատութիւնները. Օսմ. պաշտօնատունը կէսօրին թնդանօթ արձակեց։

— Ֆրանսական դեսպանատան գործակատար Պ. Պաքաթ, այսօր, Բէյօղլի դեսպանատան մէջ շնորհաւորական ընդունելութիւն մը կատարեց։ Այս գիշեր ճաշ մը պիտի տրուի Թարաբիոյ դեսպանատան մէջ։

ՊԱՐՍԻՑ դեսպան Միրզա Րիզա Խան, որ արձակուրդ ստացած է, չորեքշաբթի օրը Թէհրան պիտի ուղեւորի։

ԵՂԻՍՈՒՆԱԴԱՍ ատեանը տասը օր պայմանաժամ տուած է Շէքիք անուն անձին որ խռովարարներու դասակարգին վերաբերելուն եւ Բարիզ փախած ըլլալուն համար ամբաստանուած է։ Եթէ այդ պայմանաժամին չներկայանայ, օրէնքին իբրեւ անհնազանդ նկատուելով, ի բացակայութեան պիտի դատուի, քաղաքային իրաւունքներէ պիտի զրկուի եւ ստացուածքները գրաւի տակ պիտի առնուին։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ իշխանը, երկուշաբթի օրը, Սոֆիայէն Հունգարիա ուղեւորեր է։

ԹԷՀՐԱՆԻ օսմ. դեսպանատան խորհրդական Պէհճաթ պէյ արձակուրդ ստացաւ Կ. Պոլիս գալու համար։

ՏԱՐԻՒՇՆԷՇԱՆԱՑԻ այս տարուան քննութեան չյաջողողները չորս հարիւրական ղրուշ ամսաթոշակով պաշտօնի պիտի կոչուին հեռագրական ու թղթատարական եւ մաքսային վարչութիւններուն մէջ։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց մարզարան-մարտանաւ մը շինել։ Այդ նաւին մէջ երկու տարի պիտի պաշտօնավարեն նաւային վարժարանէն շրջանաւարտ եղող աշակերտները։ Այդ մարզարան-մարտանաւը պիտի ունենայ չորս հազար թոնօ տարողութիւն, 300 ոտք երկայնութիւն, 9000 ձիու ուժով մեքենայ, երկու մեքենայ, երկու պատուակ, արագաձիգ թնդանօթներ եւ ժամ 20 հանգոյց արագութիւն։ Շինութիւնը պիտի յանձնարարուի Արմսթրոնկի նաւագործարանին։

— Ֆիումէի նաւագործարաններն ալ խնդրեցին կայս. կառավարութենէն որ մարտանաւերու շինութեան համար կատարուած նաւագնումին իրենց ալ մասնակցին։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ եւ թղթատարական վարչութիւնը նկատելով որ թղթատարական գործառնութիւնները օր օրի աւելի կ՚ընդարձակուին, ծանուցած է թղթատարական պաշտօնեաներուն որ մեծ ուշադրութեամբ գործադրեն իրենց պաշտօնը եւ բողոքի պատճառ չտան։

ԱՅՏԸՆԻ կուսակալութեան արտաքին յարաբերութեանց տնօրէն Մահիր պէյ, անցեալ օրը, աւստրիական Սայտա մարզարան-նաւը այցելելով, կուսակալին անունով փոխադարձ այցելութիւն տուեր է հրամանատարին։

ԿԱՐԱԳՆԵՐԸ.—Կայս. Պալատան երկրորդ քարտուղար Իզզէթ փաշա հեռագրեր է Իզմիրի կուսակալին թէ կայս. անձնական գործածութեան համար աղէկ տեսակէ հալած կարագ պիտի գնուի, հետեւաբար սուղեր է գիտնալ թէ նոյն նահանգին մէջ ո՛րքան կարագ կարելի է գտնել եւ քանի՛ ղրուշով Կ. Պոլիս կրնան ղրկուիլ։ Կուսակալութիւնը պատասխանեց թէ 40-50,000 օխա կարելի է տրամադրել. Նաեւ երկու օխա կարագ ղրկեց իբրեւ նմոյշ։

ՀԱՄԱԺՈՂՈՎՆԵՐ.—Սէն-Լուի արուեստահանդէսին մէջ [illegible] համար համաժողով մը պիտի գումարուի սեպտեմբեր 13/26էն մինչեւ հոկտեմբեր սկիզբը։ Ամերիկեան դեսպանատունը խնդրեց կայս. կառավարութենէն որ մասնակցի այդ համաժողովին։

— Պեռնի մէջ գումարուելիք կենդանաբանութեան եւ Ուաշինկթընի մէջ գումարուելիք աշխարհագրական համաժողովներուն մասնակցելու համար ալ հրաւէր ուղղուեցաւ կ. յս. կառավարութեան։

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ մէջ երեւան ելած քոլերային դէմ ձեռք առնուելիք միջոցներուն գործադրութեանը պաշտօն ունեցողներուն համար տաղաւարներ պիտի շինուին Էրզրումի նահանգին սահմանագլուխին վրայ։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ Խորհուրդը վիճակագրութիւն մը պատրաստեց թէ Միջագետքի մէջ քոլերա երեւան ելլելէն մինչեւ յունիս 24 պատահած են 3937 դէպքեր եւ 2298 մահեր։

—Եգիպտոսի մէջ ժանտախտ երեւան ելլելէն մինչեւ յունիս 26 պատահած են 989 դէպքեր եւ 405 մահեր։

—Պաղտատի քաղաքին մէջ յունիս 25ին քոլերայէ մէկ մահ պատահեր է. հետեւեալ օրը դէպք եւ մահ չէ պատահած։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ լրագիրները կ՚ըսեն թէ վաճառականներու արհեստապետ Նախուրի փաշան սպաննողները ձերբակալուեր են. ասոնք են երկու Հելլենացիներ՝ Աթանաս Բէլիթիքօ եւ Աթանաս Անտրիաքօ։

ՀՐԿԻԶՈՒԹԻՒՆ.—Բերայի Ֆէրիտիէ թաղը, Պէլէդիկ Ճատտէսի, Չուկուր փողոցին մէջ, Անժէլա էֆ.ի եւ Գալոբէրցի Յովհաննէսի սեփական տանը մէջ որ վարձու տրուած է, առնդուլին աւէլն գտնուեցան քարիւղի մէջ թաթխուած լաթեր որոնք կ՚այրէին, սակայն կարելի եղաւ ժամանակին մարել։ Ոստիկանութիւնը քննութիւն կատարելով հաստատեց թէ տանը մէկ մասը հարիւր ոսկիի ապահովագրելով դիտմամբ հրդեհ ձգուած է։

ՊՈԼՍՈՅ Զաւթար Չէլմէ թաղը տան մը մէջ իբրեւ պահապան բնակող Հալասար էֆ.ի կինը, երէկ, խոհանոցին մէջ լուացք կը կատարէր։ Մէկուկէս տարեկան աղջիկը, մօրը զբաղած մէկ միջոցին, ջուրի կաթսան իյնալով խեղդուեցաւ։

ԲԵՐԱՅԻ Չիւլէքճի փողոցին մէջ երէկ գիշեր ոճիր մը գործուեցաւ։ Նոյն փողոցը բնակող Ոսթէնիոյի որդին Նիքօ կռուեցաւ Տիմիթրի անուն մարդու մը հետ։ Այս վերջինը դաշոյնը քաշեց եւ Նիքօն գլուխէն ծանրապէս վիրաւորեց։ Ոճրագործը ձերբակալուեցաւ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ Շէրպէթճի փողոցին մէջ ալ ոճիր մը գործուեցաւ երէկ գիշեր։ Սօրկանձը Րէմզի անուն անձը, ժամ 3 ու կէսին միջոցները, ընկերոջ մը հետ գինետան մը մէջ արբեցած պահուն, լաթէբլանճի Եաւվօն այն կողմէն կ՚անցնէր ընկերոջ մը հետ որ կնոջական խնդրոյ մը համար հակառակութիւն ունէր Րէմզիի հետ։ Երկուքին միջեւ կռիւ մը ծագեցաւ, եւ Եաւվօն զանոնք բաժնել ուզած ատեն՝ Րէմզի դաշոյնով զարկաւ զայն ծծուկէն։ Թէեւ մարդասպանը մօտակայ տան մը պատսպարուեցաւ, բայց ոստիկանութեան գամերը Մուսթաֆա էֆ. հոն երթալով ձերբակալեց զայն եւ գտաւ արիւնաթաթաւ դաշոյնը որ վերմակի մը տակ պահուած էր։ Իսկ վիրաւորեալը մեռաւ իր վէրքերուն ծանրութենէն։

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ԿՏԱԿ ՄԸ. — Եգիպտական թերթերը հետեւեալը կը գրեն. — «Այս օրերս ընդունեցինք Ֆրանսայի ապահովագրական Ընկերութեան անդամ եւ Գահիրէի ճիւղի հանդէսին խմբագրիչ Մ. Ռապակիի եւ կնոջը այցելութիւնը։ Տէր եւ Տիկին Ռապակի յայտնեցին թէ իրենց հօրեղբայրը մեռած էր Քոնըրեան կղզիներուն մէջ, թողլով 600 հազար ֆր.ի հարստութիւն մը։ Բայց այս գումարը ձեռք ձգելու համար իրենք պարտաւոր էին տարւան մը մէջ Ափրիկէի շրջանը ընել՝ այսինքն Գահիրէէն մեկնիլ եւրոպական յուլիս 6ին առաւօտ, ժամը 8.20ին եւ Քոնըրեան կղզիները հասնիլ 1905 յուլիս 6ի առաւօտ նոյն ժամուն։ Բնական է որ տարւան մը կարօտ ճամբորդութիւն մը կատարելու համար Տէր եւ տիկին Ռապակի, որոնք հարուստ չեն, ստիպուած պիտի ըլլան իրենց գլխուն ճարը նայիլ, որովհետեւ եթէ որոշեալ ժամուն չհասնին հոն, 600,000 ֆր.ը պիտի մնայ կտակարարին տանը՝ Մ. Անտրէ տիւ Բարթեայլի։ Այս զարմանալի կտակին առթիւ ըսենք միայն թէ կտակարար հօրեղբայրը նոյնինքն ալ կատարած էր այս ճամբորդութիւնը առանց ստակ մը ունենալու, եւ իր աշխատութեան ու կորովին շնորհիւ է որ ափրիկեան արեւին կիզիչ ճառագայթներուն տակ յաջողած էր տիրանալ 600,000 ֆր.ի հարստութեան մը։ Կ'երեւի թէ մեր ջանասէր ուղեւորը այդ կերպով է որ հարստութիւն մը շահեցնել կ'ուզէ իր եղբօրորդիին եւ կնոջը, Լաֆոնթէնի «Թաղուած գանձ»ին երկրորդ մէկ տպագրութիւնն է արդեօք աս։»

ՇՆՈՐՀԱՅԱԼԻՔ

Ներկայիւս խորին շնորհակալիքս կը յայտնեմ Պոլսոյ ապահովագրական Ընկերութեան եւ անոր Թուրքիոյ Տնօրէն Արլակ էֆ.ին. [illegible] որ ամբողջութեամբ վճարեց պայմանաժամը լրացած կենաց ապահովագրական բօլիսիս ապահովագրեալ գումարն ու կը յանձնարարեմ զայն ձեր բազմաթիւ ընթերցողներուն։

Կ. Պոլիս 13 Յուլիս 1904

ՄԻՆԱՀԷՄ ՇԷՆԻ

ԲԱՐԴԵԱԼ ՇԱՀԱԲԱԺԻՆ
(Bénéfices accumulés)

Ապահովագրական կարեւոր ու լուրջ թերթ մը, «Conseiller des Assureurs» իր յունիս 20ի թիւոյն մէջ ամերիկեան Ընկերութեանց բարդեալ շահաբաժիններուն համբաւաւոր տարազութեանը վրայ հատուած մը կը հրատարակէ, որու թարգմանութիւնը օգտէ զուրկ չէ հայ հասարակութեան համար քանի որ մեր հրապարակին վրայ ալ կը գործեն այս Ընկերութիւնք եւ շատ մը յաճախորդներ ունին մեր մէջ։

Խնդիրը շահեկանութիւն ունի մանաւանդ այնու որ ֆրանսական Խորհրդարանն ալ այս գործով զբաղած է ճիշդ այս պահուն եւ քուէարկած է օրէնք մը, որով եթէ բոլորովին չարգիլեր ալ այս դրութիւնը գէթ այնպիսի սեղմումի մը տակ կ'առնէ որ անոր գործադրութիւնը գրեթէ անկարելի կը դառնայ։ Այս օրէնքը ամերիկեան Ընկերութեանց վրայ պարտ կը դնէ յատուկ հաշուեկշիռով մը ճշդել surplus-ի բարդեալ շահերէն մէն մի ապահովագրեալի ինկած բաժինը եւ իբր աւանդ ձգել զայն ֆրանսական կառավարութեան կողմէ ցոյց տրուելիք դրամատան մը, ինչ որ այդ Ընկերութեանց հաշւոյն չի գար ի հարկէ։

Ահաւասիկ մեր յիշած հատուածը.

«Այն ատենէն ի վեր որ խնդիր եղաւ պարտաւորելու կենաց ապահովագրութեան ամերիկեան Ընկերութիւնները որ ամէն մէկ «բօլիս»ի յատկացուած արդեան շահերուն մասնաւոր մէկ հաշիւը ներկայացնեն տարուէ տարի, այս շահերը՝ որոնք այդ ընկերութեանց խօսքով անվիճելի ճախրերացներու համեմատ փառաւոր գումարներու կը հասնէին մինչեւ այսօր՝ մէկէն ի մէկ անորոշ, աղօտ ու բոլորովին փոփոխական դարձան։ Զարմանալի չէ՞ք գտներ արդեօք։

«Նկատողութեան առնենք կ'ըսէ Պարոն Քանէր-Միւթիւալեայի երեսփոխանը, որ Ամերիկացւոց փաստաբանն է, թէ նոր հաստատուելիք հսկողութեան կանոններէն շատերը՝ որոնք աստ անդ ցրուած են ծրագրին մէջ, հիմնական պակասաւոր են։ Այսպէս են, մանաւանդ այն կանոնները որոնք դրուած են 7րդ յօդուածով եւ որոց [illegible] նպատակն է գործնականին մէջ արգիլել կուտակեալ շահաբաժիններու եւ ծանուցման բօլիսներու դրութիւնը որ նոր ամերիկեան Ընկերութեանց յաջողութեան գլխաւոր գաղտնիքն է։ Կ'ուզուի հարկադրել Ընկերութիւնները որ իրենց յաճախորդներուն ամէն մէկուն յանձնեն, եւ ասիկա ամէն տարի, անձնական հաշիւ մը որ պիտի ճշդէ իրենց ներկայ իրաւանց գումարը յիշեալ շահաբաժիններու մէջ։

«Այս պահանջումը ընդդիմները չեն ուզեր մտքը բերել թէ մէն մի յանձնարարագրեալ շահու մասնակցութիւնը չէ ճանչցուած ու չկրնար ճանչցուիլ բայց եթէ իր վերջանալութեանը։ Մինչեւ այն ատեն այդ մասնակցութիւնը անորոշ է ու կը փոփոխուի ապահովագրելոց թիւոյն համեմատ որոնք խումբին մէջ էն վերջը կ'ապրին, որպէս եւ լքուած ու կամ վերանորոգուած «բօլիս»ներու թիւոյն համեմատ։ Կարելի չէ ուրեմն ցոյց տալ տարուէ տարի բայց եթէ բոլորովին առժամեայ, անստոյգ ու փոփոխական թուանշան մը, եւ քանի որ այդ այդպէս է, չենք հասկնար թէ ինչո՞ւ կրնայ օգտակար ըլլալ պահանջուած այդ հաշիւը. չէ՛ մի որ ապահովագրելոյն կողմանէ առնէ քաղուած փորձառութիւնը իրօք բանի բերմամբ առօրէն է ու փոփոխականութեան շատ մը պատճառներու պակասութեամբը արատաւորուելու»։

Ահաւասիկ, ստուգիւ, խառնաշփոթութիւն մը զո՛ր բաւ է միտք պահել։

Կուտակեալ շահաբաժի՞նք... հըմ։

Զկայ բան մը որ նուազ ստոյգ, կամ ուրիշ բառով աւելի ժամանակաւոր եղած ըլլայ։

Այն է ահա զոր մենք ալ չենք դադրած կրկնելէ մինչեւ այսօր։

Ի՞նչ կ'ըսէք ապահովագրական թերթին այս վերջին խորհրդածութեանը, սիրելի ընթերցողք. դուք ալ իր կարծիքէն չէ՞ք քիչ մը, եւ հաւատքնիդ չէ խախտած Ամերիկեան Ընկերութեանց մեծադղորդ ու շլացուցիչ խոստումներուն վրայ որոնք ի պահանջել հարկին այնքան անտեսանելի կը դառնան իրենց իսկ էն հզօր պաշտպաններուն բերնովը։

«Որ ունիցի ականջս լսելոյ, լուիցէ»։

ԺՈՂՈՎՐԴԱՍԷՐ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարքը երէկ Կայս. Պալատ գնաց։

— Ինչպէս երէկ ծանուցինք, Գէորգ էֆ. Ասլանեան բացարձակապէս հրաժարած է Երուսաղէմի քննիչ–պատուիրակի պաշտօնէն եւ Պէյրութի մէջ հանդիպած է Կարապետ էֆ. Խաչատուրեանի, երբ այդ քաղաքէն ճամբայ կ'ելլէր Կ. Պոլիս գալու։ Ս. Պատրիարքը հեռագրաւ հրահանգ տուաւ Խաչատուրեան էֆ.ի, որպէսզի Երուսաղէմի մէջ սպասէ Կեդր. Վարչութեան կողմէ իրեն տրուելիք հրահանգին։

— Ս. Պատրիարքը երէկ առաւօտ ներկայ գտնուեցաւ Ղալաթիոյ Կեդր. Վարժարանի վերջին քննութեանց, որոնց առարկան էր իրաւագիտութիւն։ Ներկայ էին նաեւ Տ. Գէորգ եպիսկ. Երէցեան, Տ. Մկրտիչ եպիսկ. Վեհապետեան, ինչպէս նաեւ փաստաբաններ, ուսուցիչներ եւ այլն։ Քննութիւնները շատ յաջող անցան եւ իրաւագիտական ուսուցչին եւ ուսանողներուն աշխատութիւնները գնահատուեցան մեծապէս։

Միջօրէին, Ս. Պատրիարքը Կնտիկ-Փաշա գնաց եւ նախագահեց Ս. Մեսրոպեան վարժարանի մանկապարտէզի հանդէսին։ Ներկայ էին Տ. Ներսէս եպիսկ. Ասլանեան, վարդապետներ, քահանաներ եւ ծնողքներու ստուար բազմութիւն մը։

— Խասգիւղի Գալֆայեան Որբանոցի վերատեսչութեան յանձնաժողովին անդամ կարգուած է նաեւ Եդուարդ էֆ. Գարակէօզեան։

— Լիմ եւ Կասըգ անապատներէն Պատրիարքարան եկած նամակներ անձկալի կերպով կը ներկայացնեն յիշեալ վանքերուն նիւթական վիճակը։ Պատրիարքարանէն նպաստ կը խնդրեն, աւելցնելով որ հակառակ պարագային՝ միաբանութիւնը պիտի ցրուի։ Նոյնպէս խնդրուած է որ Կասըգ անապատի միաբաններէն Վարդան Սարկաւագը վարդապետ ձեռնադրուելու հրաման տրուի։

— Սղերդի Ս. Կանոնաւոր վանքին վանահայր Տ. Արսէն վրդ. Գէորգեանի մայրը, խնդրագրով մը խնդրած է Ս. Պատրիարքէն, որպէս զի արտօնէ իր զաւկին մայրաքաղաքս գալը, գէթ վերջին անգամ տեսնելու զայն։

— Ամերիկեան Պորտ Ընկերութեան քարտուղարին մէկ նամակէն կ'իմացուի թէ Պէյլէր Աստուածաբանական վարժարանի աշակերտներէն Տիգրանակերտցի Ա. էֆ. Սահակեան, Ամերիկայի Նաշվըլ քաղաքին մէջ, ուր երբեմն քաղաքապետ եղած է, մեռնելով, իբր բոլոր ստացուածքը, 80,000 տոլար աւելի, Ամերիկեան Պորտին թողած է կտակով։

— Պիթլիսի Պաօ գիւղի Տ. Յովհաննէս քահանան իր անվայել ընթացքներուն համար Վիճակին Խառն Ժողովին որոշմամբ անպայման փիլոնազրկութեան պատժով Ամլորդւոյ վանքը ղրկուած էր՝ ապաշխարելու համար։ Այս պարագան Պատրիարքարան հաղորդուած ըլլալով, Կեդր. Կրօն. Ժողովը՝ յիշեալ քահանային մասին կատարուած օրինական քննութեան տեղեկագիրը պահանջած էր։ Առաջնորդարանը ի պատասխանի այս անգամ գրեր է թէ փիլոնազուրկ քահանան արդէն իր մեղսակցութիւնը խոստովանած ըլլալով, ապաշխարութեան վիճակի մէջ կը մնայ։

— Իգտամ կը ծանուցանէ թէ Հայոց Պատրիարքարանը թագրիրով մը արտօնութիւն խնդրած է քարուկիր վերաշինել Խասգիւղի Հայոց եկեղեցւոյն Ներսէսեան երկսեռ վարժարանը, որ խարխուլ վիճակի մէջ է։ Պատրիարքարանը նաեւ յատակագիծ մըն ալ ներկայացուցած է։ Դատական Նախագահութիւնը գրեց Քաղաքապետութեան՝ քննել եւ տեղեկագրել թէ այդ վարժարանին կառուցման համար արգելիչ պատճառ մը կա՞յ թէ ոչ, թէ շինութեան ծախքը ի՛նչ կերպով պիտի հայթայթուի։ Քաղաքապետութիւնը պատասխանեց թէ այդ վարժարանը խարխուլ է եւ փլչելու վիճակին հասած, ուրեմն վար առնելով անոր տեղ քարուկիր շէնք մը պիտի կառուցուի 680 քառակուսի մեթր տարածութեամբ, Խասգիւղցի ու Ղալաթիա Տէմիր Խանը հաստատուած Բարղամեան Թորոս էֆ.ի եւ եղբօրը՝ Տիգրան ու Միհրան էֆ.ներուն նպաստովը պիտի հոգացուի շինութեան ամբողջ ծախքը։

— Տօքթ. Շահպազի Տիկինը եւ Օր. Շահպազ երէկ երեկոյեան Բարիզ ուղեւորեցան։ Բազմաթիւ բարեկամներ ու բարեկամուհիներ Սիրքէճիի կայարանը գացած էին ողջերթի։

ԳԱԼՖԱԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

Խնամակալութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Լոնտոնէն Միհրան էֆ. Պոլսեան 10 անգլ. ոսկի նուիրած է հաստատութեանս, յարգելով կամքը իր ողբացեալ մօր՝ հանգուցեալ Տիկ. Մարիամ Պոլսեանի, որ իր վերջին օրերուն փափաք յայտնած է յատկացնելու այն գումարը Որբանոցիս պատսպարելոց։

(Խնամակալութիւն)

ՀԱՅ–ՀՌՈՄԷԱԿԱՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԸ

Հայ–Հռոմէականաց Կ.–Պատրիարքի ընտրութեան մասնակցելու համար մայրաքաղաքս եկած են նաեւ Բուշեան Գերապայծառ՝ Հռոմէն, ինչպէս նաեւ Բէօլէրեան Տ. Կարապետ եպիսկ. Էրզրումէն։ Նոյնպէս այս առաւօտ կը հասնին, գաւառային առաջնորդներէն, Կիւլեան Յովսէփ, Խոչաթուրեան Միքայէլ, Իսրայէլեան Ստեփան եւ Զէյթունեան Անդրէաս եպիսկոպոսները որոնք Սամսոն ժամանելնին ու անկէ ճամբայ ելլելնին նախընթաց օր հեռագրած էին Պատրիարքարան։

Այս կերպով, ընտրողական ժողովին մասնակցելու համար հրաւիրուած բոլոր գաւառային առաջնորդները ներկայ կը գտնուին Կ. Պոլիս, բաց ի Ատանայի Հայ–Հռոմէականաց առաջնորդ Թէրզեան Գերապայծառէն, որուն ճամբայ ելած կամ չելած ըլլալուն կամ ե՞րբ գալու մասին տեղեկութիւն չունի Պատրիարքարանը։

⁂ Կանխահաս էր այն լուրը թէ Կ.–Պատրիարքի ընտրութիւնը պիտի կատարուի Վարդավառի կիրակին, 4 յուլիս։ Առայժմ, եպիսկոպոսները կարգ մը նախնական գումարումներ պիտի ունենան, խորհրդակցելու համար Պատրիարքարանի եւ Թեմական գործերու, եւ մասնաւորապէս Պատրիարքարանի նիւթական վիճակին վրայ։ Ի հարկէ, անպաշտօն կերպով կարծիքներու փոխանակութիւններ ալ պիտի կատարուին՝ յառաջիկայ ընտրելիներու մասին։

⁂ Զմմառի վանքին մեծաւոր Անդրէաս Գերապայծառ, որ ընտրողական ժողովին քարտուղարութիւնը վարելու համար հրաւիրուած է հեռագրով, մօտ օրէն մայրաքաղաքս կը սպասուի։

⁂ Հ. Կղեմէս վարդապետ որ Էնկիւրիէն Կ. Պոլիս եկած էր, Հռոմ ուղեւորեցաւ, Պիոս Ժ. Պապին մատուցանելու համար իր որդիական զգացումները։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՕՆՍԹԱՆԹԻՆՕՊԼ)

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՃԱՊՈՆԱԿԱՆ ԾԱՆՐ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 13 յուլիս. — Ռուս ընդհանուր սպայակոյտէն զեկոյց մը կը հաստատէ (Տես երէկ գիշերուան մեր հեռագիրները) երեսուն հազար հոգիի կորուստը, զոր Ճապոնցիները կրած են Բորթ-Արթուրի մօտ։

—(Պաշտօնական).— Սախարով զօրավարէն ռուս ընդհանուր սպայակոյտին ուղղուած հեռագիր մը, յուլիս 12 թուակիր կ'ըսէ.—«Ամսոյս 10ին, թշնամին դաշտային ամրութիւններ կանգնեց հրացանի ուղղութեամբ, երկաթուղիին եւ Բայշաւէն Թաչիչաօ տանող ճամբուն միջեւ։ Սիւօքօթէնէն ու Սեւ Լեռներէն սկսեալ ո եւ է շարժում չի նշմարուիր թշնամիին կողմէ, մինչեւ ամսոյս 11ի առաւօտ։ Հեծելազօրքի եւ հետեւակազօրքի գունդեր երեւան ելած ըլլալով երկաթուղիի շրջակայքը, ետ մղուեր են մեր հրացանաձիգներուն եւ սահմանապահ զօրքերուն կողմէ։ Այս կռուին մէջ եօթը վիրաւորեալներ ունինք։ Լիաօ-Եանկի շրջակայքը երեւան հանուած է գոյութիւնը թնդանօթներու, որոնց հետ մեր առաջին պահակները հրացանաձգութիւն մը փոխանակեցին մեր ամրացեալ կամրջակներուն եւ դիրքերուն վրայ։»

ԼՈՆՏՈՆ. — Նիւ-Չուանկէ Լայտի կողմէ ղրկուած հեռագիր մը կ'ըսէ. — «Ամսոյս 13ին առաւօտ ճապոնական յառաջապահներ նշմարուեցան Նիւ-Չուանկի հարաւակողմէն վեց մղոն հեռու։ Հեռագիրը կ'աւելցնէ թէ Օքու զօրավարը, 50,000 հոգինոց զօրագունդի մը գլուխն անցած, արագօրէն կը յառաջանայ Թա-Չի-Չաօյի եւ Նիւ-Չուանկի միջեւ գտնուող ճամբէն։ (Սակայն մինչեւ հիմա Ճապոններուն կողմէ Թա-Չի-Չաօյի առման լուրը չէ հասած մեզի, որպէս զի Ճապոնները կարենան քալել Նիւ-Չուանկի վրայ. Ծ. Գ.)։

ԹՈՔԻՕ. — Օքու զօրավարը կը տեղեկագրէ թէ Ճապոնները, Քայ-Բինկի գրաւման միջոցին, յուլիս 5էն մինչեւ 7 տեղի ունեցած կռիւներուն մէջ, 84 հոգի կորսնցուցեր են, իսկ 8ի եւ 9ի կռիւներուն մէջ՝ 150 հոգի։

ԲԱՐԻԶ. — Խորհրդարանական նստաշրջանը փակուեցաւ։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 13 յուլիս. — Ռուս ընդհանուր սպայակոյտին հասած տեղեկութեանց նայելով, Ճապոնները արեւելեան կողմէն յարձակեր են Բորթ-Արթուրի ամրութեանց վրայ։ Ճապոնները ետ մղուեր են ծանր կորուստներով, որոնք առաջ եկած են ականներու պայթումէն։ Զոհերուն թիւը 30,000 հոգի կը հաշուուի։

ԼՈՆՏՈՆ. — Չէ-Ֆուէն հասած վերջին լուրերու նայելով, Քուրոքիի բանակը, ամսոյս 11ին իրիկուան, Լիաօ-Եանկէն քսան քիլոմեթր հեռու հասեր է։

ԲԱՐԻԶ. — Ծերակոյտը պիտի դադրեցնէ իր նիստերը, Երեսփ. Ժողովը իրիկուան նիստ գումարեց, նստաշրջանի փակման հրամանագիրը լսելու համար։

ՍԷՆ-ՍԷՊԱՍԹԻԷՆ. — Սպանիոյ արքայական ընտանիքը Սէն-Սէպասթիէն հասաւ։

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ԹՂԹԱԲԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 10 յուլիս. — Մանչուրիոյ մէջ դէպքերը գոհացնէ ընթացք մը կ'առնեն։ Մէկ կողմէ Քուրոքի զօրավարը կը վարէ այն վիթխարի շրջանակ շարժումը, որով Ճապոնները պիտի կրնան Քուրոբաթքինի շուրջը դառնալ եւ կամ, ամէն պարագայի մէջ, անդրսիպերիական երկաթուղիին գիծը կտրել Մուքտէնին վեր, միւս կողմէ Օքու զօրավարը, Լիաօ-Թունկի մէջ գործողութիւնները փութով առաջ տանելով, գրաւած է Քայ-Բինկը՝ թերակղզիին ռազմագիտական ամէնէն կարեւոր կէտը, մէկը այն կէտերէն զորս Ռուսները լաւ ամրացուցած էին։ Աւասիկ այդ մասին Մաքենի Թելէկրաֆի թղթակցին կողմէ Պետերսպուրգէն յուլիս 9 թուակիր ուղղուած հեռագիրը.

«Երեք օր է ի վեր սպայակոյտը անկեղծօրէն չը ժխտեր եւ յառաջապահներու լուրերը միայն կը տեղեկագրէ մի քանի կողմնակերպուած լուրերու ներքեւ, գիտենք թէ Օքու զօրավարին բանակը սպառնալի է։ Քուրոքի զօրավարը առաջ դէպ ի Մուքտէն կատարած իր շրջանակ շարժումը, յարձակեցաւ Քուրոբաթքինի զօրավարին վերջապահներուն կողմէ Քայ-Բինկի մէջ գրաւուած դիրքերուն վրայ։ Մասնաւոր հեռագիրէ մը իմացանք թէ Ռուսները ստիպուեր են թողուլ Քայ-Բինկը, սրընթաց ճակատամարտէ մը վերջը։ Այսօր ժամ 6ին հաղորդուած պաշտօնական միակ զեկոյցն է Սախարով զօրավարին հեռագիրը՝ ծանուցանելով Ճապոնական զինուորներուն շարժումը Քայ-Բինկի դէմ՝ այսինքն ճակատամարտէն առաջ եղածներուն վրայ մանրամասնութիւններ հաղորդելով, եւ բուն իսկ ճակատամարտին վրայ լուռ մնալով։ Սակայն գաղտնի չէ պահուած որ երկու կողմին կորուստները շատ կարեւոր են եւ տասը թնդանօթներ Ճապոններուն ձեռքը ինկած։ Այս միջոցին պատերազմի դաշտին ամբողջ գիծին վրայ ճակատամարտներ տեղի կ'ունենան։ Երէկ Քայ-Բինկի դէպքն էր, առջի օրը Քաետնի կիրճին ճակատամարտը, ուր Ռուսները երեք հազար կորուստ ունեցան։ Վաղը պիտի իմանանք թէ Քուրոքի զօրավարին բանակը, կիւճօրու գիծին վրայ եւ աւելի դէպ ի հիւսիս, Մուքտէնի կողմէն մեծ հարուած մը տուած է Ռուսներուն ձախ թեւին։ Հոս հասած բոլոր հեռագիրները արդարեւ կը հաստատեն թէ Ճապոնները մեծ գործունէութիւն ցոյց կուտան եւ թէ անձրեւը անոնց համար նշանակութիւն մը չունի։ Քայ-Բինկի դէպքը մեզ կը մօտեցնէ Թա-Չէ-Քիաօյի դէպքին։ Արդէն կ'ըսէր հեռագիրը թէ Քուրոբաթքին զօրավարը նոյն տեղը կը հաւաքէ իր զինուորները։ Յայտնի է որ մեծ ճակատամարտ մը եթէ կը կատարուի, հոն է որ տեղի պիտի ունենայ, վասն զի Թա-Չէ-Քիաօ միացման կէտն է Նիւ-Չուանկի գիծին, եւ կարելի չէ մէկը լքանել առանց միւսը թողլու։ Հոս կ'ուզեն գիտնալ թէ ի՞նչ պիտի ըլլայ Նիւ-Չուանկ։ Ուէյ-Հայ-Ուէյէն անգլիական նաւատորմին մեկնելուն վրայ շատ կը խօսուի. նաեւ միջադէպը Էսբիէկլ թնդանօթակիրին որ Նիւ-Չուանկի առջեւ գնաց եւ իր հիւպատոսին հրահանգով քիչ մը հեռուն խարսխեց, այնպէս կը մեկնուի թէ Անգլիոյ կողմէ ուղղակի միջամտութեան մը նշանակութիւնը ունի։ Պետերսպուրկի մէջ, սակայն, քիչ մը մտահոգութիւն կը տիրէ, վասն զի Անգլիա դժուարաւ կը թողու նաւահանգիստ մը, ուր մտած է։ Ճապոնները կը շարունակեն զինուոր ցամաք հանել Թէկէի ծովածոցը։ Հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ Բորթ-Արթուրի տիրող բոլոր բարձունքները Ճապոններուն ձեռքը ինկած են։ Նոյն իսկ զրոյց ելաւ առանց սակայն որ եւ է յուզում պատճառելու, վասն զի անծանօթ աղբիւրէ քաղուած էր, թէ Բորթ-Արթուր պաշարուած է։ Մանրամասնութիւններ կը հաղորդուին նաեւ բուն մէջ մնացող զինեալներու նկատմամբ որոնք ծովէն բացերը պիտի երթան։»

ԼՈՆՏՈՆ.—Իրիկուան լրագիրները սա հեռագիրը կը հրատարակեն Հռոմէն հաղորդուած.—Լիաօ-Եանկէն կը հեռագրեն Թրիպունայի թէ կատաղի ճակատամարտ մը կատարուած է Հանկի մէջ։ Քէլլէր զօրավարը զօրաւոր դիրք մը կը գրաւէր, որուն կեդրոնը կը կազմէին երեք կատարներ։ Զինուորները չորս հազար հոգի կը բաղկանային։ Ճապոնները կէս գիշերին յարձակեցան, որուն հետեւանքը եղաւ կատաղի եւ արիւնալի ճակատամարտ մը։ Ռուսները երեք հարիւր յիսուն հոգի կորսնցուցին եւ անկարգ կերպով փախան։ Նոյն թղթակիցը կը հեռագրէ թէ Ճապոնները կ'աշխատին ռուս զինուորներուն նահանջի գիծը կտրել դէպ ի Լիաօ-Եանկ եւ թէ նոր ճակատամարտ մը հաւանական է։

— Պետերսպուրկէն կը հեռագրեն անգլիական լրագիրներուն. — Ռուս սպայ մը որ Ճապոնի բանակէն փախած է, տեսակցութիւն մը ունեցեր է Քուրոքի զօրավարին հետ։ Ճապոնական հրամանատարը յայտարարեր է որ Ճապոնները մտադիր են գրաւել հարաւային Մանչուրիան, նաեւ Նիւ-Չուանկը եւ Բորթ-Արթուրը։ Ճապոնական դիրքերը զօրաւոր թնդանօթներով պիտի ամրացուին։ Քուրոքի զօրավարը այնպէս կը նկատէ թէ Ռուսները դրամական մեծ զոհողութեանց պէտք ունին նորէն ութ հարիւր հազար զինուոր Մանչուրիա ղրկելու համար։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Ռուս ժողովուրդը օտար հեռագիրներէ եւ ձեռնհաս միջավայրեր հասած լուրերէ իմացաւ Քայ-Բինկի պարտութիւնը եւ այդ տեղին գրաւումը, սակայն մանրամասնութեանց եւ պաշտօնական հաստատութեանց չգոյութիւնը կը թեթեւցնէ այն դժնդակ տպաւորութիւնը որ այդ լուրը առաջ պիտի բերէր, եթէ պաշտօնապէս հաստատուած ըլլար։ Հետեւաբար յայտնի յուզում մը չկայ։

ԾԱՆՈՒՑՄԱՆ ՏԵՐԵՐՈՒՆ

Յուլիս 1էն, վաղը, սկսեալ ծանուցումներու մասին պիտի գործադրուին Դրոշմաթուղթի նոր օրէնքին տրամադրութիւնները։ Հետեւաբար կը խնդրենք լրագրոյս մէջ ծանուցում ունեցողներէն, որպէս զի, իրենց ծանուցմանց հրատարակութիւնը չխափանելու համար, խմբագրատան դիմելով հիմակուընէ հատուցանեն սահմանուած տուրքը։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 30 Յունիս

Օսմ. Քօնսոլիտէ Միացեալ	Ղ. Թ.	93	02
Ամէնէն բարձր գին	»	93	15
Ամէնէն վար գին	»	93	01
Ռումէլիի Երկաթուղի գոց.	Ֆր.	121	02
Ամէնէն բարձր գին	»	122	25
Ամէնէն վար գին	»	121	12

ԲԱՑՈՒՄ 1 Յուլիս

Օսմ. Քօնսոլիտէ Միացեալ	Ք. Կ.	93	05
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	121	75
Շիրքէթի Խայրիէ		89	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Յունական պանքա		428	—
Տէրքօզ		245	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	20
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		5	95
» ժուիսանս		2	—
» պարտաթուղթ		190	—
Բաղդատ Կ. Պոլսոյ		511	—
Թրանսվալ		97	—
Իզմիր Ձոնկէ Իմթիյազէն Ա		278	—
» » » Բ		266	—
Լավրիոն		49	50
Անատոլուի երկաթուղի բաժնեթուղթ		11	65
» պարտաթուղթ «		125	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	109	22 1/
Բարիզ » »	Ֆր.	23	—
» » » չէք	»	—	—
Պէրլին անտոկոս չէք	մարք	18	60
Վիէննա չէք	Ֆիոր.	21	84

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	16
Անգլիական ոսկի	»	109	34
Բոլ Էմբէրիալ	»	99	20
Քրիւրց	»	51	06
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	02
Մէթալիք	»	—	—
Ռուսկի թղթադրամ	Օ. Թ.	8	60

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 13 Յուլիս

Անգլիական Քօնսոլիտէ		89	75
Միացեալ պարտք	բաց.	85	—
	գոց.	85	12
Օսմանեան Պանքա		12	75
Իտալական 1888-1889		92	25
Հելլենական 5 %		45	50
» Մոնոբոլ		47	50
Պորտուգալական 1892		92	25
Էժիբթիէն Իւնիֆիէ		105	—
Ճապոնական %		78	—
Թրանսվալ		8	87
[illegible] երկաթուղի		14	—
[illegible]		25	31 1/4

ԲԱՐԻԶ, 13 Յուլիս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		98	37
Միացեալ պարտամուրհակ բաց.	Ղրշ.	86	70
» գոց.	»	86	50
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	569	—
Օսմանիէ	»	——	—
Ռումէլիի երկաթուղի	»	133	50
Օսմ. Ժուիսանս	»	466	—
Օսմ. Ռէժի	»	378	—
Քօնվէրթէ Թիւրք 4 %	»	501	—
[illegible] կուպոնը կտրած	»	133	—
Իտալական Ռանթ	»	103	75
Սպանիական արտաքին	»	86	57
Աւստրիական	«	100	75
Թրանսվալ	»	97	25
Ռուսական 4 %, 1901	»	93	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	250
Դըպիւրզ	»	——	—

ՎԻԷՆՆԱ, 13 Յուլիս

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	239	50
Ռումէլիի երկաթուղի	»	128	25
Օսմ. Ռէժի	»	——	—

ՊԷՐԼԻՆ, 13 Յուլիս

Միացեալ պարտամուրհակ	Ֆր.	84	20
Ռումէլիի երկաթուղի	»	139	50
Անատ. երկթ. պարտամուրհակ	»	102	70
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	30

ՊՐԻՒՍԷԼ, 13 Յուլիս

Միացեալ պարտք		85	68
Ռումէլի երկաթուղի		128	50

ՎԱՐՁԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ

ԱԶԴ. — Դրոշմի նոր կանոնագրին իններորդ յօդուածին 41րդ թիւին տրամադրութեան համաձայն, 10 փարա դրոշմի տուրքի ենթարկուած են պետական պաշտօնատանց ներկայացուելիք չգանձուած փօլիցաները։ Նաեւ նոյն իններորդ յօդուածին 44րդ թիւին համաձայն, 20 փարա տուրքի ենթարկուած են 40 ղրուշէն վեր գործողութեանց համար անձանց միջեւ փոխանակուելիք ստացագիրներ եւ իպրա սենէտները, դրամը գանձուելը ծանուցանող անձնական նամակները, կամ թուղթի տակը կամ կռնակը այս պարագան ցուցնող գրերը։ Հետեւաբար այն ստացագիրները, որոնց վրայ ստորագրողին կողմէ «գանձուած է» բացատրութիւնը կը գրուի, այս ձեւակերպութեան համար ենթակայ են 20 փարայ տուրքի, զոր դրոշմի կանոնագրին վեցերորդ յօդուածին 2րդ հատուածին համաձայն, դրամը հատուցանողը պէտք է վճարէ։ Կանոնագրի հակառակ պատրաստուած թուղթերուն համար տրուելիք տուգանքը ստորագրողը պարտաւոր է վճարել (յօդ. 40), առանց սակայն գանձողին դիմելու իրաւունք ունենալու։ Հանր. Պարտքի ընդհ. Տնօրէնութիւնը հասարակութեան մասնաւոր ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ կանոնագրին վերոյիշեալ տրամադրութեանց վրայ, որպէս զի չհարկադրուին վճարել տուգանքը, որուն մէկ երկրորդը (48րդ յօդուածին համաձայն) պիտի տրուի այն անձին որ, պաշտօնեայ ըլլայ թէ մասնաւոր անձ, կանոնագրի հակառակ եղող ո եւ է թուղթ մը ներկայացնէ Հանր. Պարտքի վարչութեան։ Վերջապէս փափագողները կրնան փոխանակ իրենց թղթերուն վրայ շարժական փուլ փակցնելու, ներկայացնել զանոնք արտասովոր դրոշմին, համաձայն 32րդ յօդուածին, որով պիտի կրնան շահիլ հարիւրին 5 զեղչը (յօդ. 33)։

1—12

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ Լ. ԹԻՐՔԵԱՆ

Բարիզի բժշկական վարժարանէն վկայեալ վիրաբոյժ — ատամնաբոյժ, նախկին պետ Բարիզի բժշկական վարժարանի քլինիքին՝ պատիւ ունի ծանուցանելու իր յաճախորդներուն թէ տեղափոխուած է Բերա, Մեծ փողոց, Բարլման վաճառատան վերի յարկը, թիւ 9, ուր հիւանդներ կ'ընդունի ժամը 9էն մինչեւ 6 կէս օրէն յետոյ, բացի կիրակի օրերէն։

ԻԼԱՆ
(Խազինէի Խասսայի Շահանէ)

Խազինէի Խասսէի Շահանէյէ միւթաալլիք օլուպ Անատոլու մալի քէրէսթէնին [illegible] պիլէ [illegible] թէմտիտի [illegible] [illegible] օլունմասը [illegible] մեզքուր Խազինէի Խասսէ [illegible] ֆի [illegible] կէլմէլէրի։

Ֆի 29 Հազիրան 320   2—3

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՕՍՄԱՆԼԸ ԹԻՄՈՒՐ ԵՕԼՈՒ
ԻԼԱՆ

Էնճիւմէնի մուհթէրէմէի թարաֆընտան [illegible] կէլէճէք թէմմուզի էֆրէնճինին [illegible] 15 Հազիրան 1904 թարիխլի վէ 4 նօմէրօլու [illegible] [illegible] օլունմասը [illegible] Հայտար-Փաշա [illegible] օլունուր։

Հայտար-Փաշա ֆի 1 Թէմմուզի էֆրէնճի 1904

⁂

9 Նօյէմպրօլու ֆիվգըլատէ վէ [illegible] թարիֆէսի [illegible] Իզմիտ-Էսքի-Շէհիր վէ Էսքի-Շէհիր վէ Գօնիա-Հան վէ Սէրայ-Իւնի վէ Գէնիտան [illegible] 9 նօմէրօլու թարիֆէյի [illegible] Հայտար-Փաշա [illegible] մուաֆաքաթ օլունմասը իլան օլունուր։

Միւտիրիյէթ

[illegible], ՓԱՐԻԶ 1900

Ընկերութիւն ՔԱՐՄԷԼ Օրիանթալ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՆԻ ԵՒ ԳՈՆԵԱՔ

ՌԻՇՈՆ ԼԸ ՍԻՈՆԻ (ՊԱՂԵՍՏԻՆ) մեծ մառաններէն

Վարչութեան կայսերական բժշկական ժողովոյ տարրալուծումը

1903 յունուար 2ին մեր այցելեցինք Քարմէլ Օրիանթալի մառանները որ կը պարունակէին 600 տակառ եւ 49,000 շիշ։ Մեր անձնական ընտրութեամբ, տակառներէն 26 եւ շիշերէն 24 նմոյշ առինք որոնց տարրալուծումը հաստատեց թէ Քարմէլի գինիները քիմիական բաղադրութենէ զուրկ

ԲՆԱԿԱՆ, ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ԲՈՒԺԻՉ ԵՆ

Բարիզի բժշկական ֆագիւլթէին բրոֆէսէօր Ա. ԲՈՒՇԷԻ, Պորտոյի գինեգործութեան ֆագիւլթէին բրոֆէսէօր ԿԱՅՕՆԻ, Համալսարանին քաղաքապետութեան երդուեալ քիմիագէտ Ս. ԼՆՈՔԻ, Ս. Պետերսպուրկի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ԲԷԼԻ եւ Օտեսայի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ՎԷՐԻԿՈՒ կողմէ տարրալուծուած

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ։ Գրասենեակ եւ մթերանոց. ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՔԱՐԱՔԸ, ՍԻԹԷ ՖՐԱՆՍԷԶ թիւ 145—147.

Երիքերին եւ խցանի բաբսիլներուն վրայ պահանջել գործարանին վաճառանիշը որ կը կրէ Քարմէլ Օրիանթալ Ընկ. բառերը

(ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ)

ՄԻՒՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ին

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 981 ՄԻԼԻՈՆ 518.483.24 Ֆրանք

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւնները կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք վճարելոց դրամագլուխ, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Միւչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք. — Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ Գ. Ֆ. ՀԷՌ, ընդհանուր գործակալ, Խաւէէթ խանի դէմը, Վօյվօտա խան, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։ 579

ԳԼԽԱՑԱՒԻ

ԿՈՒԱՐԱՆԱ

GUARANA

ԿՐԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.

ԴԵՂԱԳՈՐԾ Ի ՓԱՐԻԶ.

Այս բուսային ու բնական փոշիին մէկ ծրարիկը քիչ մը շաքարոտ ջուրի մէջ հալեցնելով, կը բաւէ ջնջելու համար գլխացաւերը կամ ամէնէն բուռն ջղացաւերը, առանց վնասակար ազդեցութեան ստամոքսին վրայ։

Կեդրոն. ի Փարիզ, Վիվիէն փողոց, թիւ 8 և դեղարանները A.

ԿԱԹԻԼՆԵՐԸ ՃՇՄԱՐԻՏ

ՊՌԱՎԷԻ ԵՐԿԱԹԻ

FER BRAVAIS

ամէնէն ազդու դեղն են

ընդդէմ ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԵԱՆ, ԴԺԳՈՅՆՈՒԹԵԱՆ, ՈՒԺԱՍՊԱՌՈՒԹԵԱՆ, ՏԿԱՐՈՒԹԵԱՆ եւ այլն։

Առանց հոտի, առանց անախորժ համի, Պռավէի Երկաթը կը յանձնարարուի [illegible] բոլոր բժիշկներուն կողմէ։

Պնդութիւն չի պատճառեր. Ակռաները չի սեւցներ. Բիչ առնել ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ-ԿՈՐՈՎ — ՈՅԺ — ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ կու տայ։

Կը գտնուի բոլոր դեղարաններն եւ դեղօրէից վաճառատուներն :

Լաֆայէթ փողոց թիւ 130

---

65 ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԱԼՔՈԼ ՏԸ ՄԱՆԹ

ՏԸ ՌԻՔԼԷՍ

RICQLÈS

ՄԻԱԿ ՃՇՄԱՐԻՏ ԱԼՔՈԼ ՏԸ ՄԱՆԹ ՈՐ ԾԱՐԱՒԸ ԿԸ ՑԱԳԵՑՆԷ ԵՒ ՋՈՒՐԸ ԿԸ ՄԱՔՐԷ

Կը բուժէ սրտի, գլխու եւ ստամոքսի ցաւերը, ինչպէս նաեւ դժուարամարսութիւնը, եւ քոլերինը.

Ակռաներու եւ արդուզարդի համար շատ լաւ է. Նաեւ համաճարակներու դէմ իբրեւ նախազգուշական միջոց կը ծառայէ։

ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

ՌԻՔԼԷՍ ԱՆՈՒՆԸ ՊԱՀԱՆՋԵԼ

ԱՆՄՐՑԵԼԻ

ԱՆԴԱՄ 1900ի ԲԱՐԻԶԻ ԺԻՒՐԻԻՆ

ամէն դեղարաններու մէջ կը ծախուի

14—36

ԵԶԱԿԻ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիք և կը փափաքիք առանց նեղուելու խմել անփոփոխական ազդեցութեամբ, թողէք [illegible] նման դրդուեցուցիչ ջուրերուն [illegible], որոց մեծագոյն մասը կեղծ են, եւ փութացէք գնել։

VILLACABRAS

[illegible] մաքրողականն, որ բնական [illegible] Սպանիոյ [illegible] ջուր մըն է և [illegible] կը խմուի։ Ազդեցութիւն [illegible]։ ՎԻԼԼԱՔԱՊՐԱՆ [illegible] ջուրերու նման ոչ [illegible] և ոչ [illegible] կը պատճառէ։ Առաւօտ անօթի, [illegible] գաւաթ մը ՎԻԼԼԱՔԱՊՐԱՆ՝ [illegible] [illegible] [illegible] ազդեցութիւններէն։

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու և դեղագործական [illegible] մէջ։ 504

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի, Պորտոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք։

Անունք	Թոնօ	Անունք	Թոնօ
[illegible]	3000	[illegible]	2500
[illegible]	3000	[illegible]	2000
[illegible]	3000	[illegible]	2250
[illegible]	3000	[illegible]	1200
[illegible]	3000	Սֆինքս	2000
[illegible]	3000	[illegible]	1500
[illegible]	2500	[illegible]	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՌՈՒԹՈԼ եւ ԸՆԿ.

Ռուֆթօյ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ եւ ԸՆԿ.

191 13 Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ

ՈՍԿԵՐԻՉ ԳՐՈՒՍԹՕՖԼ

ՍԵՂԱՆԻ ՍՊԱՍՆԵՐ

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ	ՊԱՀԱՆՋԵԼ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ՄԱՐԿԱՆ	Կրկին արծաթ. զօծում
56, Ռիւ տը Պօնտի		բոլոր տարականեւյ
Ապրանքներու ցանկին առաքումը ձրի	եւ Գրիստոֆլ անունը ամբողջ գրերով	Ապրանքներու ցանկին առաքումը ձրի

Կը վաճառուի Կ. ՊՈԼԻՍ, գլխաւոր վաճառատանց մէջ, ԻԶՄԻՐ՝ Ս. Ժօրժիատէս

47 Ռիւ Ֆրանք ՍԷԼԱՆԻԿ՝ Գլխաւոր վաճառատանց մէջ ՊԷՐՈՒԹ՝ Մելքի և Մանսուր.

ԹԸ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ԼՈՆՏՈՆ

Ընկերութեան գոյքը 1900 դեկտեմբերին	ֆր. 217,206,050
Տարեկան հասոյթ ապահովագիններէ եւ տոկոսներէ, 1900 դեկտ. 31ին	» 33,303,250
Վճարումներ՝ բանթ վիճակներու, ապահովագրութեան պայմանագիրներու, վերադարձումներու, եւլն. Ընկերութեան հիմնարկութենէն՝ 1848էն ի վեր	» 488,726,400
1900ի տարեշրջանին մէջ Ընկերութիւնը 5556 ապահովագիր յանձնած է, որ կը ներկայացնեն	» 44,751,575

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝

ԷՏՈՒԱՐՏՍ ԷՆՏ ՍԸՆ

Մէյտանճըգ փողոց, Ալալէմճի խան, Պոլիս, իսկ Ղալաթիոյ մէջ՝ Ալեքսիատի խան եւ Մէյմէնէթլի խան, թիւ 8։

ՊԱԹՐԻՈԹԻՔ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.	ԿԱՐՏԻԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
1824ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ	1821ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,500,000 անգլիական ոսկի	ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,000,000 անգլիական ոսկի

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ընդհանուր գործակալ ԷՏՈՒԱՐՏՍ ԷՆՏ ՍԸՆ, Ալալէմճի խան, Պոլիս 5—52

ՌՈՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆԵԱԼ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Պետերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցէ խորտակուելու դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջովին վճարուած	10,666,667 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	122,000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	54,000,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ազարեան խան, Վօյվօտա, Ղալաթիա։

Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՐՄԻԶ 524

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անունք	Թոնօ	Անունք	Թոնօ	Անունք	Թոնօ	Անունք	Թոնօ	Անունք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	[illegible]	1497	[illegible]	1411	[illegible]	724	Րոզարիօ	136
Ալէփօ	3607	[illegible]	1906	[illegible]	1935	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	[illegible]	835	[illegible]	775	[illegible]	3709	[illegible]	1735
Արիոսթօ	2277	[illegible]	4311	Հիտալկօ	1581	[illegible]	3567	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	[illegible]	907	[illegible]	312	Միլօ	1057	Սորրէնտօ	1203
Պորտոֆինօ	1264	[illegible]	2383	Հորաթիօ	3600	Մոնտէպէլլօ	1735	Թասսօ	1323
Պրավօ	1076	[illegible]	1718	[illegible]	595	Մուրիլլօ	1449	Թ. Ուիլսըն	1346
[illegible]	841	[illegible]	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1033	[illegible]	3327
[illegible]	4431	[illegible]	2461	[illegible]	540	[illegible]	4100	[illegible]	1470
[illegible]	1371	Էլտորատօ	1520	[illegible]	1000	[illegible]	4036	[illegible]	487
[illegible]	1337	[illegible]	84	[illegible]	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
[illegible]	1244	[illegible]	914	[illegible]	2307	[illegible]	637	[illegible]	1914
[illegible]	1094	[illegible]	1928	[illegible]	1760	Պոլօ	510	Վոլօ	1289
[illegible]	2729	Ֆլամինկօ	1149	Լէօ	1058	[illegible]	1229	[illegible]	2396
[illegible]	831	Ֆրանչիսքօ	4582	[illegible]	2272	[illegible]	1663	[illegible]	1350
[illegible]	1697	[illegible]	306	Լիվոռնօ	1843	Րոլլօ	1613	[illegible]	1200
Գոլորատօ	4335	[illegible]	1143	[illegible]	812	[illegible]	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Միֆուսօ շոգենաւը, Նաւապետ Թօբբ։

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուի։

Ալէպօ շոգենաւը, Նաւապետ Հիք, ամսոյս 30ին։

Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻԳՕՍ

Թիւ 22—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 377

Զ. Տ. ԲԱՐԱՍՔԵՎԱՅԻՏԻՍ

ԶԷՅԹՈՒՆ ԵԱՂԼԱՐ ԻԼԷ ՍԱՊՕՆԼԱՐ

Տէբօսու՝ Ղալաթա'տա Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ն. 60

Միր Թագըմ մէյվասը մաւզիրրէյի՝ հավի օլմաեան ռաֆի վէ խալիս զէյթուն եաղը իլէ սապօն պալլըմագ արզուընտա օլանլար՝ անճագ Միզգիլի ատըօյա միւրաճաաթ էթմէլի տիրլէր. Միզգիլի մաղազա մահսուլաթըն հասըլ օլտուղը մահալլէրի իլէ տարի. մի սուրէթտէ միւնասէպաթտա պուլունտուղընտան, զէյթին եաղը իլէ սապօնլարըն էն ալէ ծինսաէն օլտուղընը թէէմին իթերիզ, վէ ասմէլէր թօբտան վէ բէրագէնտէ օլտուղը պէյլան օլունըր։

ՖԻՑԱԹ.—Էն ալէ Այվալըգ եաղը	գըյէսի	6–20	
Էտրէմիտ վէ Միթիլի	»	»	6
Կիրիտ սապօնը		»	3–30
Այվալըգ վէ Միթիլի սապօնը		»	3–20
Միթիլի իքինճի նէվի		»	3–10

Քիլիսէ, մէքթէպ վէ սաիր միւէսսէսաթը խայրիէյէ [illegible] [illegible] օլունըր. 100 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] օլունըր. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] օլունըր. [illegible] [illegible] [illegible] 100 [illegible] [illegible] վէրիլիր. [illegible] Քիւչիւք Միլլէթ խանտա 34 նումէրօյը [illegible] [illegible] օլունըր։ 20—30

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1904 Մայիս 15 երկուշաբթի օրէն սկսեալ մինչեւ յուլիս 31

Վոսփորէն կամուրջ

9 20 Ենիմ. մէզր. պյրտ. Թալպ. Բէնիք սԹն. Էմիրկ. ր. հիսար. պէպէք, արնվ. գրչ. օրԹ. պէկ.
9 40 Պէյք. բշպ. չպուգ. զանլ. մ'րկ. ան. հիսար.
10 15 ա. հիսար. զանտ. վանի. չէնկ. պէյլ. գուզղ. պէշկ.
10 30 Պէյք. Ենք. Էմիրկ. ր. հիսար, պէպէք. արնվ. Գրչ. ՕրԹ. Պէշկ. զ Թ.
11 25 Գուզղ. պէշիթ.
10 5 Պյր. բաշպ. չպգլ. զանլ. միրկ. ա. հիսա.
11 20 Ա. հիսար զանտ. վանիք. չէնկ. պէյլ. գուզկ. զպԹշ.
10 45 Ենմ. մէզր. պյրտ. Թրպ. Ենիք. սԹէն. միրկ. պէշիք.
11 30 միրկ. ր. հիս. պէպէք արնվ. գրչ. օրԹ. պէշկ.
12 15 չէնկլ. պէյլ. գուզկ. պէշիկ.
12 30 արնվ. գրչ. օրԹ պէշքԹ. զապաԹաշ.
1 19 պէյք. բաշպ. Ենք. չուպ. զանլ. ա. հիսար
1 17 գուզղ. պէշկԹ.
12 30 ա. հիսար զանտ. Պէպ. վանք. չէնկ. պէյլ. գուզկ.
1 — Պէպ. արն. գրչ. օրԹ. պէշկ. զապԹշ.
11 30 Ենմ. մէզր. պէօյ. Թրպ. Ենիք. սԹն. Էմիրկ. ր. հիսար պէպ.
1 5 Ա. հիսար զանտ. չէնկք. պէյլ. գուզկ. պէշկ.
12 45 Ենիմ. մէզպ. պյրտ. Թարպ. Ենգ. սԹն. միրկ. պէշ.
1 25 Գանլ. Էմիրկ. ր. հիսար. պէպէք. արնավ. գուրչ. օրԹ. պէշկԹ.
1 30 Պէօյք. Ենք. սԹէն. միրկ. ր. ա. հիսար.
1 5 Ենմ. մէզպ. պյրտ. քիրէճ. Թրպ. պէյքօզ. բաշպ. չպուք. զանլ. ա. հիսար. զանտ. պէշկԹ.
2 22 ՕրԹ. պէշիք. սկիւտար.
2 17 Գանտ. վանիք. չէնկ. պէյլ. գուզկ. պէշկ.
2 55 Պէշիկ. զապաԹաշ. սկիւտար.
1 11 Ր. ա. զավագ. Ենմ. մէզր. պյրտ. Թրպ. Ենք. սԹէն. միրկ. պէշիքԹաշ.
2 45 Միրկ. ր. հիս. Պէպէք. Արնվ. Գրչ. ՕրԹ. պէշքԹաշ
2 45 Պէյք. Բշպ. Չպք. Գանլճ. Ա. Հիսար. Գնտ. Վնք. Չէնկ. Պէյլ. պէշկ.
3 55 ՕրԹ. գուզկ. պէշկԹ. զապԹշ. սիրքէճի.
3 30 Պէյք. բաշպ. զանլ. ա. հիս. վանի, չէնկ. Պէյլ. պէշկԹ.
3 15 Ենմ. Մէզպ, պէօյք. քիրէճ. Թրպ. Ենք. ՍԹէն. միրկ. Ր. Հիսար. պէպ.
4 5 Ա. հիսար. զանտ. պէպ. արնվ. գրչ. ՕրԹ. պէշկ. զապաԹաշ. սիրքէճի.
4 30 Պէյք. բշպ. չուպ. զանլ, ա. հիս. պէյլ.
5 5 Ա. հիս. զանտ. վանք. չէնկ. պէյլ. գուզկ. պէշկԹ. սկիւտ.
4 24 Ր. ա. Գավագ Ենմ. մէզպ. պյրտ. Թրպ. Ենք. սԹէն. միրկ. ր. հիսար. պէպ. արնվ. գրչ. օրԹ. պէշ.
6 — Պէյք. բշպ. զանլ. ա. հիս. զանտ. վանք. չէնկ. պէյլ. Գուզղ. պէշկ. զպԹ.
6 — Ենմ. մէզպ. պէօյք. Թարպ. Ենիք. սԹն. միրկ. ր. հիս. պէպէք Արնվ. գրչ. օրԹ պէշ.
6 45 Պէյք. բաշպ. Ենիք. չպուգ. սԹն. զանլ. միրկ. ր. ա. հիս. գնտլ. պէպ. ա. Ն. վանիք. գրչ. պէյլ. օրԹ. գուզ. պէշկ. զապԹ.
7 30 Ենմ. մէզրպ. պյրտ. Թրպ. պէյք. Ենք. սԹն. միրկ. ր. հիսար պէպէք արնավուտ. գրչ. օրԹ. պէշկ.
8 25 Գանլ. ա. հիս. զանտ. չէնկք. պէյլ. սկիւ.
9 3 ՕրԹ. գուզկ. սկիւտ.
7 54 Ր. ա. Գավագ մէզպ. պէօյտ. Թրպ. Պէյք. բաշպ. չուպ. զանլ. ա. հիս. Գանտ. վանի. չէնկ. պէյլ. գուզկ. պէշկԹ.
9 30 Ենիմ. մէզր. պէօյքտ. Թարպ. Ենիք. սԹէն. Միրկ. ր. հիսար, պէպէք. արնվ. գրչ. օրԹ. պէշկԹ.
10 41 ՍԹէն. միրկ. պէշիկԹ. սկիւտ.
10 57 Գանտ. պէպ. վանիք. գուրչ. օրԹ. պէշիկ.
10 30 Պէյք. բաշպ. չպուք. զանլ. ա. հիսար չէնկք պէյլ. գուզկ. պէշք. սկիւտ.
10 30 Ենիմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. Ենք. սԹն. միրկ. ր. հիս. պէպ. Արնավ. գուրչ. օրԹ. պէշիկ. զապԹ.
10 37 Ա. զավագ մէզպր. պէօյք. Թէրպ. Ենիք. միրկ. ր. հիս. արնավ. զապԹ.
1 — Պէյքզ. Ենիք.

Կամուրջէն Վոսփոր

10 35 Պէշիք. օրԹ. գրչ. արնվ. պէպ. ա. հիս.
11 30 Ա. հիս. զանլ. չուպ. Ենք. բաշպ. Պէյք.
11 25 ԳպԹշ. Պէշկ ՕրԹ. Գուրչ. արնավ. Պէպէք Ր. հիսար. Էմիր. ՍԹն. Ենք. Թրպ Պէօյք. Մէզ. Ենմ. ր. ա. զավագ.
11 50 Սկիւտ. Գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանիք. զանտ. ա. հիսար.
12 5 Ա. հիս. զանլ. չպուգ. բաշպ. պէյքօզ
12 — արնավ.
12 3 ՊէշկԹ. զանլըճա
12 35 ա. հիսար.
1 — ԳպԹ. պէշկԹ. օրԹ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սԹն. Ենք. Թրպ. քիրէճ. պէօյք մէզպ. Ենմ.
1 30 ՊէշկԹ. զանտիլլի
1 45 Պշկ. ՕրԹ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ.
1 45 Իւսկ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանիք. զանտ. ա. հիս. զանլ. չպուք. Ենք. բշպ. պէյքօզ.
2 05 Սկիւտար. գուզկ. օրԹաքէօյ
2 30 Պշկ. օրԹ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սԹէն. Ենք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. Ենմ. ր. ա. զավագ
2 45 ՊէշկԹ. գուզկ. պէյլ. չնկլ. զանտ. ա. հիս. զանլ. պէյքօզ
3 5 Գապաթաշէն Իւսկ. գուզկ. օրԹաքէօյ
3 30 ԳպԹ. պէշկԹ. գուզկ. չէնկ. պէյլ. վանի. զանտ. ա. հսր. զանլ. չուպ. բաշպ. պէյք
3 45 ԳպԹ. պէշկԹ. Իւսկ. գուզկ. օրԹ. պէյլ. չէնկ. գրչ. արնվ. պէպ. զանտ. ա. ր. հիս. միրկ. զանլ. սԹն. Ենք. բաշպ. պյքօզ
4 — ա. հիսար.
4 5 ՊէշկԹ. օրԹ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սԹն. Ենք. Թրպ. պէօյք. մէզ. Ենմ.
5 — ՊշկԹ. գուզկ. պէյլ չէնկ. վանք. ա. հիս. զանլ. չպուգ. բաշպ. պէյք. Թարպ. պէօյք. մէզ. Ենմ.
6 — ԳպԹ. ՊէշկԹ. օրԹ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սԹէն. Ենք. Թրպ. պէօյիւք. մէզ. Ենմ. ր. ա. զավագ
6 45 ԳպԹ. ՊէշկԹ. Իւսկ. գուզկ. օրԹ. պէյլ. չէնկ. գրչ. արնվ. պէպ. ա. հիսար միրկ. զանլըճա
7 25 ՊէշկԹ. օրԹ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիսար միրկ. սԹէն. Ենիք. պէյք. Թարպ. պէօյք. մէզ Ենմ.
8 40 ՊշրԹ. Իւսկ. գուզկ. օրԹ.
8 45 ՊէշկԹ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանիք. զանտ. ա. հիսար զանլ. չպուգ. բշպ. պէյքօզ
8 30 ԳապաԹ. պէշկ. օրԹ. գրչ. արնվ. պէպէք ր. հիս. միրկ. սԹէն. Ենիք. պէյք. մէզ. Ենիմահլէ
9 — Պէշկ. միրկ. Ենիք. Թրապ. պէօյք. մէզ. Ենիմ. ր. ա. զավագ
9 30 Պէշկ. օրԹ. գրչ. արնավ. պէպ. զանտ. ր. հիս. միրկ. սԹէն ա
10 5 Միրկ. Ենք. Թրպ, պէօյք. մէզ. Ենմ.
10 — Պէշիք. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. զանտլ.
10 25 ՊէշքԹ. զանտ. ա. հիսար զանլ. չըպուքլը բշպ. պէյք. մէզպ. ր. ա. զավագը
10 15 Սիրքէճիէն կամուրջ ՊէշկԹ. գուզկ.
10 35 Պէշիկ. պէյլ. չէնկ.
10 10 Պէշիկ. օրԹ. գրչ. արնվ. պէպէք
10 40 Պէշկ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սԹն. Ենք. Թրպ. քիրէճ. պէօյք. մէզպ, Ենմ.
11 50 ՊէշիկԹ. պէյլ. վանի. զանտ. ա. հիսար
11 — ԳապԹ. պէշկԹ. օրԹ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սԹն. Ենք. պէօյք.
11 40 Պէշկ. Միրկ. Ենք. Թրպ. պէօյք. մէզ. Ենմ.
11 20 ԳապաԹաշ պէյլ. չէնկ. վանի.
12 10 Վանիքէօյէն զանտ. ա. հիս. միրկ. Ենք. ր. պ. պէյք.
11 35 ՊէշկԹ. զանլ. ա. հիսար զանլ. չըպուք. բաշպ. պէյք.
11 50 Գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանիք. պէպ.
11 45 ԳապԹ. ՊշկԹ. օրԹ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիսար. Էմիր. սԹն. Ենք.
12 15 ՊէշկԹ. Ենք. Թրապ. պէօյք. մէզ. Ենիմ.
1 8 Ենիքէօյէն բաշպ. պէյքզ
12 10 Պէշիկ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանիք. զանտ. ա. հիսար
12 15 Պէշիկ. օրԹ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիսար միրկէօն.

LA CONFIANCE

ԼԱ ՔՈՆՖԻԱՆՍ

Ապահովագրական Ընկերութիւն

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1844ԻՆ

Ֆրանսական կառավարութեան գօրողին տակ գործող այս Ընկերութեան երաշխաւորեալ դրամագլուխն է 56,000,000։

Իր անխախտ սկզբունքն է ուղղամտութիւն եւ կանոնաւորութիւն իր բոլոր գործառնութեանց մէջ։

Ամէն ուրեք մեծ համարում եւ վստահութեան արժանացած այս Ընկերութիւնը՝ միշտ գոհ ձգած է իր յաճախորդները՝ նոյն իսկ ամէնէն հեռաւոր մասնաճիւղերուն դիմաց։

Ընկերութեան դրամատունն է Գրէտի Լիոնէ։

Այս Ընկերութեան Պոլսոյ գործակալութիւնն յանձնուած է հրապարակին ծանօթ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՃԱՌԵԱՆ

որուն պէտք է դիմել հրդեհի վերաբերեալ ապահովագրութեանց կամ տեղեկութեանց համար։

Գ. Աճառեան կը վարէ նաեւ ծովային եւ կեանքի ապահովագրական գործակալութիւն։

Հասցէ — Պոլիս, Մահմուտ Փաշա, Պէօյիւք Եըլտըզ խան, թիւ 14։ 4—52

COMP. RUSS

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Յուլիս

Գշ. 29/11 Սեւաստոպոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։ Տարտանէլ, [illegible], [illegible], Իզմիր, Քիոս, Թարապլուս—Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր—Սաիտ, Աղեքսանդրիա ժամը [illegible] յետ միջօրէի։

Եշ. 1/14 Օտեսա ժամը [illegible] միջօրէէն առաջ։

Շբ. 3/16 [illegible], Իզմիր, [illegible], Աղեքսանդրիա, ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։ Օտեսա ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Կիր. 4/17 Ինէպոլի, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Րիզէ, Բաթում ժամը 5ին միջօրէէն առաջ. Պուրկազ, Վառնա, Օտեսա ժամը 3ին յետ միջօրէի։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Յուլիս 18ին Նեաղոլի, Սեւ Ծովէն։

» 15ին Լիեժ, Անվերսէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Յուլիս 19ին Անատոլի, ուղ. Մարսիլիա։

Ա կարգ		Բարիզի համար	200	ֆր.
»	»	Մարսիլիա »	160	»
Բ.	»	Բարիզ »	150	»
»	»	Մարսիլիա »	120	»

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թոփհանէ քարափին վրայ։

515 Թ. ՌԸՊՈՒԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

Ամէն շաբաթ երկու անգամ կը բանին Լիվրբուլի եւ Նիւեորքի միջեւ.

Անունք	Թոնօ	Անունք	Թոնօ
Իվէրնիա	13900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	13900	Քաթալոնիա	4541
Լուքանիա	12950	Վէրիա	3229
Քամփանիա	12950	Պավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Կիպրիա	2936
Ումպրիա	8128	[illegible]	2935
Էթրուրիա	8120	[illegible]	3558
[illegible]	7392	Ալէպօ	2181
[illegible]	7269	[illegible]	16 1

Դիմել առ ԺՈԼԻ և ՍԻԿԸՐ

Joly et Seagor

Մէյմէնէթլի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 25ց

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՕՐԱՍԱՆԵԱՆ